

JESEN RUMENA,
DOBRA ŽENA —
Stari slovenski rek
pa letošnjo jesen
skorajda ne drži,
vsaj za jabolka ne.
Zgodnjih sort sicer ne bo
manjkalo, vendar pa je
poletna toča oklestila
vrsto nasadov
na Gorenjskem, tako da
bo ponekje zimskih
jabolk le za vzorec.
Foto: J. Zaplotnik

Leto XXXI. Številka 72

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje
Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
— Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 19. 9. 1978
Cena: 4 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gorenjski sekretarji komitejev občinskih konferenc ZKS in
predsedniki gorenjskih občin na seminarju na Brdu.

Akcija idej in dejanj

BRDO — V teh dneh so se sklenili seminarji za občinska in medobčinska partijska vodstva ter predsednike skupščin občin po vseh slovenskih območjih. Za Gorenjsko in Ljubljano je bil po vseh obveznostih in ob njih nujne probleme. V delovnih orga- težav, ki jim bodo morali komunisti posvetiti vso pozornost.

Pred komunisti v vseh sredinah se postavljajo naloge za ko- renito preobrazbo družbenoekonomskih odnosov. Te naloge pa niso le sklepi na papirju, besede na ustih, temveč nenehna težava, ki jim bodo morali komunisti posvetiti vso pozornost.

Bilo bi neodgovorno in nepošteno, ko bi dejali, da v zadnjem obdobju ni napredka, ni pomembnih korakov naprej. Vsekakor smo dosegli dobre rezultate in prav zaradi njih je potrebno gra- diti naprej, treba se je dosledno prizadevati na vseh področjih življenja in dela. Obračunati je potrebno s pojavi formalizma, neodgovornosti, lagodnosti, s pojavi birokracije, z grupno-last- niškimi interesi, tehnokratizmom, dosledno uveljavljati dohod- niški interesi, nagrajevanje po delu. Delavec mora biti v kovne odnose in nagrajevanje po delu. Delavec mora biti v odločitve in usmeritve.

Za vse naloge in probleme našega človeka pa so odgovorne vse organizirane subjektivne sile, ki morajo kreniti v usklajeno in združeno akcijo. Akcijo zdravih, pametnih idej in odločnih dejanj, ki edina lahko utrjujejo samoupravni položaj delovnega človeka in občana.

D. Sedej

Proslava v Komnu

Odnos do manjšin izpit iskrenosti politike

50.000 ljudi se je zbralo na nedeljski proslavi
v Komnu na Krasu, na kateri je govoril predse-
dnik slovenskega izvršnega sveta dr. Anton Vra-
tuša

KOMEN NA KRASU — Skoraj
50.000 ljudi s Primorske, Istre in
vse Slovenije se je zbralo v ne-
deljo, 17. septembra, v kraški va-
sici Komen, kjer je bila pod po-
kroviteljstvom predsednika re-
publike Tita, zastopal ga je pred-
sednik predsedstva SRS Sergej
Kraigher, osrednja proslavitev
35. obletnice priključitve Istre in
Slovenskega primorja k Slove-
niji in Jugoslaviji. Tako je 16.
septembra leta 1943 sklenil
vrhovni plenum OF, potrdilo pa
ga je tudi II. zasedanje AVNOJ
v Jajcu. Zborovanju je poslal po-
zdravno pismo Edvard Kardelj,
udeleženci mogočne proslave pa
so poslali pismi predsedniku Titu
in Edvardu Kardelju.

Slavnostni govornik na prire-
ditvi v Komnu je bil predsednik
slovenskega izvršnega sveta
dr. Anton Vratuša. Opozoril je
na pomen sklepa o priključitvi
Primorske in Istre k Jugoslaviji
ter na upor teh narodov, ki se je
zvil z vsesplošnim narodnoosvo-
bodilnim gibanjem v Jugoslaviji.

Zato je ta dan prazničen za vse
Jugoslovane. Dr. Anton Vratuša
je govoril o težkem boju za svo-
bodo in o globokih in neusahlji-
vih virih moči naše revolucije,
povezanih s kovanjem bratstva
in enotnosti naših narodov. Raz-
voj bratstva in samoupravljanja

Vlak bratstva in enotnosti 78

Trpljenje krepi prijateljstvo

Letošnji vlak bratstva in enotnosti bo odpeljal
11. oktobra z Jesenic in iz Maribora blizu 1300
Slovencev — Prijateljske vezi med gostoljubnimi
Srbi in slovenskimi izgnanci so žive in trdne tudi
po sedemintridesetih letih

Sedemintrideset let mineva, ko so
okupatorji začeli preganjati in iz-
seljevati napredne Slovence v druge
kraje Jugoslavije, predvsem v Srbijo
in Hrvatsko. V tistih hudih časih so
bili pregnanci med brati na Hrvat-
skem, v severni Bosni, še posebej pa
v Sumadiji in zahodni Srbiji, gosto-
ljubno sprejeti.

V vseh letih po vojni se v trpljenju
spleteno prijateljstvo ni pretrgalo.
Čprav marsikoga od gostiteljev in
izgnancev ni več, je bratstvo vedno
močnejše; nadaljujejo ga njihovi
otroci, vnuki, znanici.
11. oktobra bo z Jesenic in iz
Maribora proti Srbiji odpeljal že
osmi vlak bratstva in enotnosti.
Okoli 1300 Slovencev bo v njem, naj-
več z Gorenjskega in Štajerskega.
Med njimi je skoraj devetsto nek-
danjih izgnancev ali njihovih svoj-
cev, drugi pa so člani raznih uradnih
delegacij in kulturnih skupin. Prvič
bodo z njimi odšli tudi zamejski Slo-
vencev s Koroške in iz Italije.

Po prvih podatkih bo z vlakom
bratstva in enotnosti odpotovalo
blizu tristo Gorenjcev. Srečanje s
starimi in novimi znanci v Valjevu,
Brusu, Kraljevu, Titovih Ulicah,
Zaječaru, Smederevski Palanki in
številnih drugih mestih, kjer je našlo
zatočišče največ naših ljudi, bo na-
d vse pristržno. Domačini jih bodo kot
pred dolgi leti sprejeli pod svoje

strehe, seznanili jih bodo z napred-
kom svojih krajev in pripravili več
kulturnih nastopov. Na teh bodo so-
delovali tudi jeseniški godbeniki.
Sicer pa bo prvi uradni sprejem go-
stom iz Slovenije pripravila zvezna
konferenca SZDL, ki je pokrovitelj
vlaka bratstva in enotnosti, že
v Beogradu.
H. J.

Peternela državna prvaka

ZAGREB — Na strelišču
Maksimira je bilo letošnje
državno prvenstvo v strelja-
nju s pištolo. Ponovno sta se
izvrstno odrezala oče in sin
Franca Peternela iz Kranja.

Franci Peternel mlajši je
državni prvak s pištolo svo-
bodne izbire. Pristreljal si je
346 krogov. Franc Peternel
starejši je bil prvi v streljanju
na silhuete. 589 krogov mu je
bilo dovolj, da je osvojil
državni naslov. Franci pa je
bil s 583 krogi v tej disciplini
drugi.
-dh

SPROŠČENO

— VARNO

tudi z otroki
po nakupe v
blagovnico Tina Kranj
prodajalne Tekstil, Gorenjc, Nogavice-Ključ
in Lipa Kranj

BREZ GNEČE

NAROČNIK:

TITO V TIKVEŠU

Predsednik republike Josip Broz Tito je v nedeljo v lovišču Tikveš sprejel delegacijo kombinata Belje, ki mu je izročila zlato spominsko plaketo in listino ob 280-letnici obstoja kombinata. Na prisrčnem srečanju so bili tudi Stane Dolanc, Miloš Minić in Milutin Baltić.

DELEGACIJA IZ KOREJE

Iz DLR Koreje se je vrnila državno-partijska delegacija pod vodstvom člana predsedstva SFRJ in CK ZKJ Cvjetina Mijatovića. Delegacija se je udeležila proslave ob 30-letnici ustanovitve DLR Koreje, bila pa je tudi na prijateljskem obisku v LR Kitajski.

POGOVOR OJE KRŠKO

Predsednika izvršnih svetov Slovenije in Hrvatske dr. Anton Vratuša in Petar Fleković sta sprejela predsednika korporacije Westinghousa (ZDA) Gordana Hurlburta s sodelavci. Razgovor je potekal o izgradnji jedrske elektrarne Krško in ukrepih za pospešitev njene dograditve. Predstavniki Westinghousa in investitorja so podpisali poseben sporazum, v katerem so se dogovorili o aktivnostih vseh udeleženk pri izgradnji, da bi tako zagotovili čimprejšnji vstop JE v obratovanje.

PROSLAVA V REZICI

»Naj bi njihova žrtev spodbudila narode k slogi, bratstvu in ljubezni do svobode.« je med drugim zapisano v slovenskem jeziku na spomeniku padlim 36 slovenskim, italijanskim, ruskim in nemškim partizanom in drugim žrtvam fašizma na pokopališču v Osojanih v Reziji. Mnogi žičnega srečanja, ki je bilo v soboto v Osojanih, se je udeležilo nekaj tisoč prebivalcev z italijanske in jugoslovanske strani meje ter poleg številnih nekdanjih borcev in aktivistov tudi ugledni predstavniki družbenopolitičnega življenja obmejnih občin.

POZORNOST BELI TEHNIKI

Našo najstarejšo in največjo gospodarsko pridelitev 49. jesenski mednarodni zagrebški velesejem, na katerem 6531 razstavljavcev iz 60 držav razstavlja 300.000 izdelkov, si je v nedeljo ogledalo veliko obiskovalcev. Najbolj zanimivi so bili prostori, kjer je razstavljeno blago za široko porabo. Posebno pozornost, zlasti še gospodarstvenikov iz tujine, pa so pritegnili izdelki 1531 organizacij združenega dela iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, ki so na polovici razstavnih površin prikazali novosti svojih proizvodnih programov.

USPEŠNO BRIGADIRSKO LETO

Letošnje leto bo eno najuspešnejših v zgodovini delovnih brigad, saj je le na 25 mladinskih zveznih delovnih akcijah sodelovalo skupaj 58.000 mladih iz vse Jugoslavije, da o republiških in lokalnih akcijah ne govorimo. Skupna vrednost del na delovnih akcijah dosega okoli 500 milijonov dinarjev, kar pomeni, da so akcije tudi gospodarsko rentabilne.

Do volitev še dosti dela

ŠKOFJA LOKA – Ze od maja naprej posvečajo občinska in krajevne konference SZDL veliko pozornost pripravi na volitve v organe krajevnih skupnosti; v skupščini ali svete, ki jih bodo po novem sestavljali delegati delovnih ljudi in občanov iz krajevne skupnosti ter delegati iz organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij in društev z območja posamezne krajevne skupnosti.

To zahtevno nalogo bo treba izpeljati do konca oktobra, vendar pa ocena priprav na volitve, ki so jo obravnavali v četrtki delegati v občinski konferenci SZDL Škofja Loka, ni najbolj spodbudna.

Gre predvsem za običajne težave pred volitvami kot je evidentiranje kandidatov, ki je sicer povsod opravljeno, vendar s precejšnjimi napori. Na zborih občanov je namreč ponavadi le peščica vedno istih obrazov, pravijo delegati. Najslabše je v krajevni skupnosti Škofja Loka, kjer živi prek 12.000 ljudi, vendar pa udeležba ni bila nič boljša kot na »vaških« zborih. Vzrok za to je treba iskati predvsem v nezanimanju občanov, celo komunistov, in prevelikem površinskem obsegu krajevne skupnosti. Po volitvah bo vsekakor treba resno začeti uresničevati načrte za razkosenje krajevne skupnosti.

Zatika pa se tudi s sestavo novih statuten. Rok se ni zamujel, vendar je osnutek poslalo na pregled pristojni občinski komisiji do zdaj komaj polovico krajevnih skupnosti.

Do volitev manjka le še slab mesec dni. V tem času bodo morali predstavniki krajevnih konferenc SZDL skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami tako v krajevnih skupnostih kot organizacijah združenega dela storiti vse, da bodo volitve in sam postopek pred njimi čim bolj uspešni, prav tako pa bo morala tej nalogi posvetiti vso pozornost tudi občinska konferenca SZDL s svojimi organi. Časa torej res ni veliko, saj bodo volitve v krajevnih skupnostih potekale od 1. do 8. oktobra, v organizacijah združenega dela, družbenopolitičnih organizacijah in društvih pa najkasneje do 15. oktobra.

H. J.

Tržič pred sindikalnim kongresom

Podaljšana javna razprava

Do 1. oktobra morajo vse sindikalne organizacije iz tržiške občine obravnavati predloge kongresnih dokumentov – Tribune o zdravstvu, družbenem planiranju in stanovanjskem gospodarstvu – Razprave so se marsikje lotili preveč ozko

Tržič – Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič je v četrtki ocenilo dosedanje javno razpravo o predlogih dokumentov kongresa slovenskih sindikatov. Čeprav so bili prvi pozivi k javni razpravi z napotili in gradivom posredovani že konec julija, organizirano pa je bilo tudi posvetovanje najodgovornejših za javno razpravo, je naloga doslej uresničila le polovica osnovnih sindikalnih organizacij. Marsikje so bile razprave preveč formalne ali pripravljene v ozkem krogu, sicer pa so bili deležni največje pozornosti krepitve vloge temeljnih organizacij združenega dela, planiranje, delegatski sistem, delovanje interesnih skupnosti in delavske kontrole, kadrovska politika in reševanje problemov delavcev iz drugih republik in pokrajin ter nočno delo žensk, kar je bilo še posebno izrazito v Bombažni predilnici in tkalnici. Zaposleni v vzgoji in izobraževanju pa so se po-

sebej opozarjali na problematiko zdravstvenega stanja otrok, letovanja, za kar kaže ustanoviti interesno skupnost, in sindikalne pravne pomoči, ki jo je treba organizirati tudi v Tržiču.

Sindikalno predsedstvo je ocenilo, da dopustniški julij in deloma avgust ne moreta biti opravičilo za slabšo javno razpravo. Zato je treba javno razpravo pred sindikalnim kongresom podaljšati in vztrajati, da jo mora organizirati do 1. oktobra vsaka osnovna organizacija sindikata. Ni dovolj sklicati le politični aktiv ali sindikalno konferenco, temveč je treba najti načine, da bodo s kongresnimi dokumenti seznanjeni vsi delovni ljudje.

Novost tržiških priprav na sindikalni kongres so problemske konference oziroma tribune. Še pred 4. oktobrom, ko bo v Kranju regijsko posvetovanje, bodo v Tržiču pripravili posvetovanje o zdravstvu, na katerega bodo vabljeni vsi zdravniki, zastopniki osnovnih organizacij sindikata, člani predsedstva občinskega sveta, predstavniki skupščine, družbenopolitičnih organizacij in zdravstvene skupnosti. Posebni tribuni bosta namenjeni obravnavanju problematike družbenega planiranja in stanovanjskega gospodarstva, kjer sodelujejo pri pripravi gradiva vse družbenopolitične organizacije, še posebno pa sindikat in ZK.

J. Košnjek

Brez programov ne bo denarja

Tržič – Tržiška občinska skupščina je potrdila polletno poročilo izvršnega sveta o izvrševanju sredstev in skladov občinske skupščine, med katerimi imajo najpomembnejšo vlogo sredstva za financiranje negospodarskih investicij in družbenih služb, sredstva za pripravo in komunalno ureditev zemljišč, sredstva za nacionalizirana gradbena zemljišča in sklad, v katerem se zbira denar samoprispevka občanov.

Skupščina je tako kot izvršni svet ocenila, da se zbira denar v redu, kar omogoča tudi načrtovano trošenje. Predvsem pa se je treba takoj povezati z JLA in se dogovoriti o sodelovanju vojakov pri gradnji ceste v Gozd, skupščinski oddelek za gradbene in komunalne zadeve pa mora izdelati predračun izdelave glavnega projekta. Prav tako ne kaže več odlašati z naročilom projekta komunalne ureditve Seničnega in projekta arhitektonske zazidave v Kovorju in na Brezjah. Za krajevne skupnosti pa je še posebno pomembno priporočilo, da morajo takoj predložiti programe, projekte in pogodbe, sicer ne bo mogoče koristiti denarja. Krajevne skupnosti se tega zavedajo, vendar menijo, da imajo pri sestavi programov in najrazličnejših pogodb precejšnje težave, saj ni ljudi, večjih tega posla. Zato priporočajo večje sodelovanje skupnosti s pristojnimi strokovnimi službami občinske skupščine.

-jk

ŠKOFJA LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta občinske skupščine Škofja Loka začela se je ob 7. uri razprava o osnutku odloka o spremeni zazidalnega načrta Žiri za območje centra, osnutku odloka o zazidalnem načrtu Iskra Železniki in poročilo o osnutkih aneksov k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti za leto 1979 in 1980.

Danes ob 13. uri se bo sestala tudi komisija za samoupravne akcije občinske skupščine Škofja Loka, jutri ob 16. uri pa statutarne komisije. Prva bo obravnavala in sprejela program dela komisije, druga pa bo obravnavala osnutke statuten.

L. B.

TRŽIČ

Na četrtkovi seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič so obravnavali predlog enotnega dogovora o nagrajevanju voljenih in imenovanih funkcionarjev, ki skupaj s sporazumom enotneje ureja to področje. Menili pa so, da kaže enotneje urejevati tudi nagrajevanje delavcev v strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnostih in delovnih skupnostih družbenopolitičnih organizacij. Na seji so obravnavali tudi predlog družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske gradnje v SRS. Menili so, da je preveč načel in splošen in je zato nanj težko dajati predloge in dopolnitve.

Zbori tržiške občinske skupščine so na zadnjem zasedanju potrdili delovni program skupščine, zborov in drugih organov skupščine do konca letošnjega leta, soglašali pa so tudi s programom dela republiške skupščine in poročilom o delovanju slovenskih delegatov v zveznem zboru skupščine SFRJ.

Kmalu devet osnovnih organizacij ZSMS

Škofja Loka – V krajevni skupnosti Škofja Loka, v kateri živi že prek 12.000 prebivalcev, je tudi veliko mladih. Skoraj polovica, o tem, da je mladina na tako velikem in gostu naseljenem območju težko organizirati in povezati v enotni osnovni organizaciji ZSMS, je bilo že veliko govora. Tudi o tem, da mladi v prostem času nimajo kam. Če niso vključeni v razna društva ali organizacije, jim ne preostane drugega kot ulica ali lokal, pa čeprav jim to ni po volji.

Pri občinski konferenci ZSMS so zato že začeli uresničevati sklep o postopnem ustanavljanju novih, manjših osnovnih organizacij, ki bodo povežale mlade ljudi in jih usmerile v različne interesne dejavnosti. Tri imajo že, počasi pa jih bodo ustanovili še šest.

Bojazni, da ne bi v Škofji Loki našli primernih prostorov, ki bi se jih z malo denarja in prostovoljnimi delom dalo urediti v prijetno delovno okolje mladine v novih osnovnih organizacijah, niti nimajo.

Teže pa bo priti do mladinskega doma, ki si ga že dolgo želijo vsi mladi Škofjelokani. Koristno bi ga znali uporabiti za razne kulturne prireditve, družabna, morda celo športna in podobna srečanja. V kratkem se bo v njihovi organizaciji začel plesni tečaj. Prostor so dobili v telovadnici osnovne šole, seveda ne zastoni. Kaj pa mladinski plesi, ki so lahko čisto »normalna« družabna srečanja brez kakršnihkoli izgredov? Na gimnaziji, kjer ples sicer je parkrat na leto, so za sodelovanje gluhi, drugega primerne prostora pa v Loki trenutno ni.

A načrtom se mladi kljub temu ne odrečejo. Dogovarjajo se že o rekreacijskem plavanju v bazenu v Železnikih, ki bi bilo enkrat na teden po dve uri, in o tečaju za neplavalce. Stroške bi si razdelile vse osnovne organizacije ZSMS v Škofji Loki. Blizu je tudi nogometni turnir, ki ga bodo pripravili 30. septembra, medtem ko bodo mladi iz osnovne organizacije Sorska cesta skupaj z občins-

sko konferenco ZSMS in oddelkom za narodno obrambo že 26. septembra organizirali obisk vojakov v domači kasarni, združen s kulturno zabavnim programom.

Se bi lahko naštevali in odkrivali načrte mladih Škofjelokanov, vendar je ta hip, kot že rečeno, hova najpomembnejša naloga – seveda poleg priprav na 10. kongres ZSMS in vključevanja v volitve skupščine krajevne skupnosti – postopno ustanavljanje novih osnovnih organizacij ZSMS in iskanje prostora za mladinski dom. Z dobro voljo in ob pomoči drugih družbenopolitičnih organizacij jim ga bo verjetno uspelo dobiti, sicer pa se bodo morali zadovoljiti s (precej manjšim) prostorom v novem družbenem centru. Nanj pa bodo čakali vsaj par let.

H. J.

V spomin

Požgani Radovni

20. septembra 1944 je gorela dolina Radovne, fašistična zver jo je do tal požgala, upeljala poslopja, živino, umorila srca trdnih renjskih kmetov, žena, otrok, mladenk in mladeničev, komaj rojenih. V lepem jesenskem dnevju, kot bo morda jutrišnji, se rdeče ozarila Mežakla in visoko dvignil smrtonosni dim in plamen, ki je za vedno zbrisal prajzno vasico z zemljepisne karte. Radovna je ostala sama, nema, spokojna, skromna s spomenikom požgane domačije. Le sem in tja zagori majhna svečka v podnožju ruševin, le sem in tja zavihra prstava na zidu. Proslave so redke, brez gromkih govornikov, godbeni, čeprav bi najbrž morala vibrirati največja rdeča zastava in se šati zanosni recitatorski glas tja v dolino Krme.

Kristalno čista Radovna mirno šumi in si tiho poje, spominjajo se gozdovi, v obeh zaskeli samotnega popotnika, ki Radovno še danes doživlja. Iz Radovne smo zrasli mi vsi, veseli in zadovoljni bogatejši tudi po spoznanju. Na jutrišnji jesenski dan nam je darovala Radovna, ki je sama morala zatreti ves svoj rod in vse svoje potomstvo, ves svoj ponos in vest, ki jo je imela v svojih toplih človeških nedrih.

Nič več, Radovna, ne gars po poljih in ne vlačimo težkih košev, nič več ne jemo le žganca in kislega mleka, vsak dan so bolj prazne oblečeni kot sleherni tvoj semanj dan. Današnje otročvo je vrisk in pesem, naša hoda in stremiljena na jasni poti naša zavest pokončna.

Ko si krvavela, jokala in klicala ter nazadnje vsa partizanska umrla, si si postavila takšen spomenik, ki ga ne zmore obkrožiti nobena kipejeva roka. Spomeni v srcih ljudi, ki so te doživeli in srečo v ljudeh, ki gradijo na tebi in zate ...

Darinka Sedej

Tržičani več za smetarino

TRŽIČ – Po dolgotrajni razpravi, ki je bila še posebno živahna na zasedanju zbora krajevnih skupnosti tržiške občinske skupščine, so delegati potrdili nove cene smetarine. Za meter stanovanjske površine bo po novem treba odšteti 0,50 dinarja, za kvadratni meter poslovnih prostorov ali skladišč 0,62 dinarja in za amortizacijo smetnjakov, za katere bo po novem skrbelo Komunalno podjetje Tržič, pa 5 par od kvadratnega metra. Predlagalci novih cen, Komunalno podjetje, samoupravna komunalna interesna skupnost in izvršni svet občinske skupščine ugotavljajo, da bo pri povprečni stanovanjski površini 60 kvadratnih metrov treba odšteti več za smetarino le 11,40 dinarjev. Nova tržiška smetarina bo na ravni republiškega povprečja, medtem ko je bila stara cena 31 par od kvadratnega metra stanovanjske površine in 44 par od kvadratnega metra poslovne površine med najnižjimi v republikah. Tudi nove cene smetarine bodo zadoščale le

za enostavno reprodukcijo v smetarski službi, čeprav se posebej ona terja večja vlaganja.

Občinska skupščina je ob potrjevanju novih cen za smetarino pripravila Komunalnemu podjetju, naj skuša pri izračunu smetarine upoštevati tudi število oseb v določenem stanovanju in ne le število kvadratnih metrov. Prav tako je naloga izvršnega sveta stalna skrb za izboljšanje komunalne službe v tržiški občini.

-jk

Jubilej tržiških alpinistov

Tržič – Alpinistični odsek Planinskega društva Tržič slavi 40. obletnico delovanja, hkrati pa poteka letos tudi 30 let od začetka gradnje bivaka pod Storžičem. V soboto, 23. septembra, bo v Domu pod Storžičem srečanje graditeljev bivaka, alpinistov in gorskih reševalcev, naslednji dan pa bo skupni vzpon do bivaka pod vrhom Storžiča.

-jk

Odločno na pot dogovora in sporazuma

Čeprav je naša samoupravna družbena preobrazba dosegla pomembne uspehe, so še vedno področja in problemi, kjer se le s počasnimi koraki uresničujejo sklepi kongresa Zveze komunistov – Komunisti morajo biti prisotni povsod in prisluhniti vsakdanjim težavam delovnih ljudi in občanov

BRDO PRI KRANJU – Predsedstvo CK ZKS in medobčinski svet Zveze komunistov za Gorenjsko sta pripravila tridnevni seminar za sekretarje komitejev občinskih konferenc ZK ter sekretarjev medobčinskih svetov ZK za ljubljansko in gorenjsko območje. Sodelovali so tudi predstavniki skupščin občin Ljubljane in Gorenjske, na seminarju pa so se na osnovi izkušenj politične aktivnosti pogovarjali o nadaljnjem uresničevanju kongresnih sklepov, o konkretnih akcijah in nalogah komunistov.

Predsednik CK ZKS France Popit je poudaril, da morajo biti komunisti bolj aktivni pri razreševanju vprašanj v temeljnih organizacijah združenega dela in si prizadevati, da se z uvajanjem moderne tehnologije, s smotrnim zaposlovanjem, z realnim planiranjem, z integracijami, z boljšo organizacijo dela poveča produktivnost in ustvarja večji dohodek. Nema lokrat ostaja prav delavec, ki je nosilec planiranja, v ozadju, za zdrave ideje ni posluha, vse preveč pa je zapiranje v ozke občinske meje. Nimalo je integracij, ki so zgolj na papirju in ne slonijo na dohodkovni povezanosti, temeljne organizacije se s skupnimi službami, kjer se večkrat odloča o vsem, spreminjajo v nove delovne organizacije. Nagrajevanje je togo in ne sloni na delavčevi uspešnosti, solamo pa kadre, ki jih imamo dovolj. V državni upravi se bohoti birokracija, njeno obnašanje pa upravičeno jezi občane, saj je še kako res, da je – na primer – pot do gradnje in dovoljenj nerazumljivo dolga in počasna. Komunisti bi morali vse te probleme spremljati in odločno ter odgovorno ukrepati.

Na seminarju so obravnavali več področij in se pogovarjali načinu dela in učinkovitosti organiziranosti Zveze komunistov. Za resnično preobrazbo samoupravnih odnosov je potrebno oceniti temeljne probleme. Slabi dohodkovni odnosi so velika ovira, organizacije z izgubo nabihi dokončno že ocenile smotrnost svoje proizvodnje, novi srednjeročni plani pa morajo biti

boljši in koristnejši. Slovensko gospodarstvo naj bi z odpravljanjem vseh notranjih problemov in stisk, z doslednim uresničevanjem zakona o združenem delu našlo svoje pomembno mesto tudi na tujem tržišču.

Komunisti rešujejo probleme in interese v povezovanju s širšimi interesi skupnosti, pojavljajo pa se slabosti, ko se delegati še vedno ne pogovarjajo s svojo bazo in svojo delegacijo. Delegat mora biti sposoben razumeti širši interes in se znati prilagoditi iskanju skupnih rešitev. Skupščine interesnih skupnosti so mesto dogovarjanja, prav tako tudi občinski zbori, ki morajo odločneje postavljati na dnevni red najbolj aktualna vprašanja. Zbori združenega dela naj bi bili aktivnejši pri obravnavanju skupnega planiranja in vseh pravih problemov, ki se pojavljajo. Vsi sklepi in dogovori pa so le potiskani papir, če se ne uresničujejo.

Preveč formalnosti, ozkosti in počasnosti je tudi na področju izobraževanja, usmerjenega izobraževanja in je nujno potrebno hitreje uskladiti potrebe združenega dela ter se zavzeti za pravo vsebinsko kvaliteto usmerjenega izobraževanja. Dosegli smo velike uspehe na področju šolstva, saj smo obnovili dve tretjini šolskega prostora, ni pa pravih odnosov, še vedno prihajajo iz šol le strokovnjaki, ne pa tudi samoupravljalci. Zakon, ki se pripravlja, bo uskladen s kongresnimi stališči, potrebno pa bo oceniti usmeritev delavčevih univerz, ki dajajo prednost administrativnim poklicem, medtem ko slovenskemu gospodarstvu hudo primanjkuje delavcev strokovnih poklicev.

Ob prizadevanjih za nove družbenoekonomske odnose pa je izrednega pomena učinkovitost Zveze komunistov, njena organiziranost in njena pozornost do izobraževanja komunistov. V sleherni osnovni organizaciji ZK naj ne bi zanemariali idejno-političnega izobraževanja, z večjo kritičnostjo naj bi tudi vodili kadrovsko politiko in izbirali le tiste komuniste, ki so se izkazali z odgovornim in poštenim delom. Komunisti naj bi aktivno sodelovali pri obravnavi in pre-

soji vseh problemov, tudi na področju družbene samozasčite ter povsod tam in pri vseh tistih vprašanjih, kjer so še slabosti in nepravilnosti. Sklepi kongresa in zakon o združenem delu pa sta vodilo in napotilo, temelj, na katerem bo treba hitreje do resnične družbenoekonomske preobrazbe.

D. Sedej

Rekli so ...

Jože Kavčič, sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj, je govoril o vprašanju organiziranosti Zveze komunistov. Poudaril je, da se mora ZK organizirati vključno s prizadevanji, da se bodo spoštovala določila zakona o združenem delu in dokumenti kongresov. Povsod tam, kjer so bili komunisti manj prisotni, so bile težave. V velikih temeljnih organizacijah so tudi velike osnovne organizacije, ki pa so še akcijsko neenakovne.

V Kranju so v zadnjem obdobju ustanovili 69 novih osnovnih organizacij ZK v združenem delu in 8 v krajevnih skupnostih. Komunisti so organizirano prisotni v 80 odstotkih organizacij združenega dela, manj pa v enovrstnih organizacijah ter v nekaterih krajevnih skupnostih. Se po sebi pa si je treba prizadevati, da se bodo kadrovske okrepile mamele osnovne organizacije. V Kranju so tudi 30 komunistov preorganizirani v krajevne skupnosti iz delovnih organizacij. Napovednica naloga je, da v vseh osnovnih organizacijah temeljnih organizacij obravnavajo srednjeročne programe za hitrejši razvoj družbenoekonomskega od-

nosov, delegatskega sistema in razvoja združenega dela. Pomembno vprašanje so tudi prisotnost nekaterih organizacij združenega dela, ustrede delegatskih odnosov. Zveza komunistov pa se mora bolj kot do zdaj organizirati med mladino, kmeti, skini proizvajalci.

Franc Kobentar, sekretar komiteja občinske konference ZKS Jesenice, se je zavzel za odgovornejše delo komunistov v organizacijah združenega dela in drugih skupnostih, kjer so marsikje sprejemali plane razvoja površno, hitro in so zdaj rezultati dokaj različni. Problemi so tudi z razdrobljenim planiranjem, s slabimi dohodkovnimi povezavami, namena obrtna podjetja, ki so tesno povezana z Železarno, pa bi si morala poskati skupno in dolgoročno pot razvoja. Vse organizacije imajo samoupravne akte, preveč pa jih je, ki niso uskladeni z določili zakona. Temeljne organizacije se zapirajo v lastne okvire, kripi se aparat vodilnih struktur, se nobena organizacija združenega dela pa ni

uskladila svojega pravilnika z zakonom o delovnih razmerjih. Komunisti se bodo morali v prihodnje resneje in bolj zavzeto ukvarjati z vsemi vprašanji, ki so ovira za nadaljnji razvoj.

V premislek

Za plotom

Plot je plot in dobro vemo, kaj v praksi pomeni. Ograjuje moje od tvojega in v najboljšem primeru se na ta plot lahko nasloniš, ne da pa, da bi čez plot k sosedu malce glasneje kihnil. S tem lastništvom smo šli vedno tako daleč, da so zaradi plotov spisani debeli sodniški spisi, prelitega nekoliko notarskega črnila, izrečena poplava takih in drugačnih besed, preklincev – skratka, sam jok in stok.

Saj je navsezadnje kar človeško, da branimo svoje in ne dovolimo, da bi se nam delala škoda. Malce manj sprejemljivo je, da smo ob plotovih večkrat nečimurni, zagledani sami vase, sitni, nagajivi, zlobni. Se manj sprejemljivo pa je, da si delamo plotove tam in tedaj, ko jih nikakor ne bi smeli, ko gre za našo osebno in družbeno korist.

Posebni, nevidni, a hudo občutljivi plotovom se pravi lokalizem. Lokalni patriotizem, lokalna pripadnost je dobra in koristna zadeva vse do tedaj, ko postane škodljiva. Lepo in prav je, če smo zaverovani v svoj kraj, v svojo delovno organizacijo, če rešujemo svoje probleme, če smo s srcem za lokalni napredek, naravnost nedopustno in nerazumljivo pa je, če nočemo preskočiti krajevnega ali občinskega plotu tedaj, ko gre za splošno dobro vseh in vsakogar posebej.

Niso tako redki primeri, ko krajevna skupnost – denimo – dela cesto, ki vodi tudi po sosednji krajevni skupnosti, ki pa sodi v drugo občinsko skupščino. Cesto bi seveda prav vso radi obnovili ali asfaltirali, sosednji krajevni skupnosti iz različnih občin pa se za nič na svetu ne bosta skupno pogovarjali. Cesta je obnovljena na pol, problem gre »na ravne občinski skupščini, kjer se o njem pogovarja in razgovarja do onemoglosti, občinske skupščine se potem med seboj pogovarjajo, žal tudi na »vi in mi« in »naše in vaše«, tako, kot da bi šlo za meddržavne odnose.

Seveda niso le krajevne skupnosti šolski primeri lokalizma v slabem pomenu besede. Domala na vsakem koraku bi jih našli, saj so občinski plotovi tako zrasli, da so napremagljiva ovira, gradi pa jih naša miselnost, da je naša občina naša občina, ki nikomur ni dolžna pomagati, nikogar upoštevati, kaj šele, da bi sodelovala in usklajevala interese, ki so skupnega značaja in skupnega pomena. Ta škoda pa je neprecenljiva in izredno visoka, saj ruši in zavira napredek, slabša odnose in počutje delovnih ljudi in občanov.

Saj vsi vemo, kaj hočemo, saj si vsi želimo vsestransko boljše jutrišnje dni. Zato počasi podirajmo te plotove, zagledimo se v širše obzorje, bodimo strpnejši in razumnejši. Zdaj smo večkrat kot ne še trdno za plotom, za plankami, ni pa treba nobenega slovarja ali obrazložitve, da bi pogruntali, kaj zaplankarstvo pomeni.

D. Sedej

Bolniški list Gorenjcev

Tako kot ostali Slovenci tudi Gorenjci največ umiramo zaradi obolenj srca in ožilja, rakastih obolenj in zaradi nesreč – Odrasli kot tudi otroci pa so največ bolni na dihalih

Za prve popočitniške seje skupnih zdravstvenih skupnosti gorenjskih občin je regionalni zdravstveni svet pripravil osnovne ugotovitve zdravstvenem stanju prebivalstva na Gorenjskem, kar pa je le del obsežnejšega statističnega gradiva, ki bo čaka na objavo in ki naj bi omogočilo podrobnejše proučevanje zdravstvene problematike na Gorenjskem.

Na splošno gledano lahko iz teh podatkov zaključimo, da smo Gorenjci kar dobrega zdravja, kadar pa obolavamo in umiramo, so to bolezniki, ki pestijo tudi ostale Slovence. Ocena o ugodnem zdravstvenem stanju prebivalstva pa temelji še posebej na nizki umrljivosti dojenčkov, nižji med vsemi regijami in nizki letni umrljivosti, prav tako nižji republiškega povprečja.

Srce nam omaguje
Časi, ko je sušica na gostu pobila med ljudmi, so že zdravstveni

nili. Sodoben čas je naložil tudi Gorenjcem drugačne zdravstvene tegobe, moderna medicinska znanost pa boli kot kdaj koli lahko določa pravo bolezen, ki jo je treba vpisati v mlinski list. Čeprav zadnjih dvajset let Gorenjci umirajo predvsem zaradi boleznih srca in ožilja, sledita pa rak in poškodbe, pa statistika umrljivosti zgovorno kaže, da v zadnjih dveh desetletjih za rakom boli obolavali kot za drugima prav tako pogostima smrtnima boleznima. Močan porast umrljivosti zaradi raka si predvsem razlagamo z boljšimi možnostmi diagnosticiranja. Statistika pač zdaj vestno beleži diagnozo boleznih, ki pa recimo še pred 20 leti ni bila vedno ugotovljena in zdravljena. Marsikatero »sodpoved srca« ali »onemoglost« bi danes spoznali kot rakavo obolenje.

Prav tako kot leta 1953 je tudi v lanskem letu na vrhu umrljivosti bolezen srca in ožilja. Takšna slika umrljivosti ni prav nič drugačna kot v republiki, vemo pa, da so takšne tudi vse druge svetovne statistike. Slabi vplivi »dobrega« življenja kot so fizična neaktivnost, zmanjšanje življenjskega obdobja, prehrana so

načeli tudi srce in ožilje gorenjskega prebivalstva. Zato ni dileme, kam je treba usmerjati preventivno zdravstveno varstvo in kako vzgajati mladino, da ne bo na pragu zrelih let že srčni bolnik. Aktivno ukvarjanje s športom, zdrav način življenja, kamor sodi tudi pravilna prehrana, znanje o škodljivosti kajenja so zelo jasni cilji preventivnih prizadevanj. Posebne skrb pa povzročajo tudi smrtne poškodbe, le-te so na tretjem mestu po vzroku umrljivosti v gorenjski regiji.

Umrlijost dojenčkov

Eden od pomembnih pokazateljev zdravstvenega standarda prebivalstva je umrljivost dojenčkov. Slovenija ima kot vemo med vsemi republikami najnižjo umrljivost na tisočev, ki je v Makedoniji in sicer 19,3 promile. Gorenjska regija pa se sploh lahko pohvali z nizko umrljivostjo dojenčkov, ki od nekdaj velja kot zgovoren dokaz življenjskega standarda okolja, v katerem dojenček raste. Umrljivost je bila lani nižja od povprečja v republiki, v letu 1975 pa celo najnižja med vsemi regijami (13,8 promile). To pa so številke, s katerimi se lahko primerjamo tudi z deželami na primer »Svedske«, ki so uspele razviti najvišji zdravstveni standard.

Zakaj k zdravniku?

Bolezenska slika prebivalstva ni na Gorenjskem nič drugačna kot v Sloveniji. Gorenjci, odrasli kot tudi solski in predolski otroci najbolj obolavajo na dihalih. Okoli polovica vse obolenosti predolskih otrok odpade na bolezen dihal, slede boleznih živčnega sistema in čutil (vnetja ušes na primer), boleznih prebavil in boleznih kože. Šele na petem mestu so nalezljive bolezni, na šestem pa poškodbe. Tudi solski otroci so najbolj občutljivi na dihalih, takoj na drugem mestu pa so poškodbe. Čeže, da obolenosti na dihalih z otroci raste, saj se drži tudi odraslih. Na drugem mestu pri obolenju odraslih so poškodbe, nato pa boleznih kosti in gibal, boleznih prebavil, na petem mestu so boleznih srca in ožilja, slede boleznih kože itd. Obolenje na srce sodi pač med obolenja z najvišjo smrtnostjo, prav tako je tudi sicer nizkim obolenjem za rakom, kjer je smrtnost tudi izredno visoka – 60 odstotkov.

Še o staležu

Pogosto se piše in se pogosteje govori o neprestanem zviševanju bolniških dni, zato je prav, če pogledamo še nekaj podatkov o obolenosti aktivnega prebivalstva, o tako imenovani »časni nezmožnosti za delo«. Prav zanimiv povz, ki pa ni

značilen le za gorenjsko regijo, je nizežanje bolniškega staleža od leta 1960 do leta 1967, ko je bil povprečni odstotek bolniških dni najnižji: nato pa se odstotek neprestano dviga. Pri tem je treba povedati, da sem poročniški dopust ni vstet. Seveda pa bi bilo povsem napačno zaključiti, da smo začeli po letu 1967, to je po gospodarski reformi, veliko bolj obolavati, sploh ne. Z razvijanjem zdravstvene službe, s pristopnostjo dispanzerjev in ambulant se nujno veča tudi število pregledanih, s tem pa tudi število odkritih obolenj. Z dostopnostjo in razširjenostjo zdravstvene mreže se viša tudi število zdravstvenih uslug; pojem resnične potrebe po zdravstveni uslugi pa postaja vse bolj »široke«.

Sicer pa so med vzroki za izostanek od dela na prvem mestu poškodbe in to izven dela. Zaradi poškodb je izgubljena dobra petina dni. Zaposleni nadalje obolavajo zaradi boleznih kosti in gibal in za boleznimi dihal. Zaradi teh treh obolenj je izgubljena na Gorenjskem polovica bolniških dni.

Tudi podatki za letošnje prvo polletje glede obolenosti zaposlenih ne prekinjajo že nakajetne »tradicije« naraščanja odstotka, zato brez dvoma o tako pomembnem problemu, od katerega je odvisna produktivnost dela in posledično tudi izguba narodnega dohodka, čaka uporabnike kot izvajalce zdravstvenega varstva tako na Gorenjskem kot tudi drugje v Sloveniji.

Najboljši je Alples

Izredno dobri gospodarski rezultati gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva — Z izgubo le tovarna celuloze Medvode — Proizvodnja in prodaja domala brez motenj

Bled — Gozdne in lesne delovne organizacije Gorenjske, ki so združene v gozdno in lesno gospodarstvo Gorenjske GLG, so v prvih šestih mesecih zabeležile izredno dobre poslovne uspehe. Še boljši rezultat deloma zmanjšuje edino le manj prodane hlodovine Gozdnega gospodarstva Kranj in slabši poslovni uspeh tovarne celuloze Medvode.

Pod vplivom ugodnih pogojev na tržišču sta proizvodnja in prodaja v lesni industriji potekali domala brez motenj. V gozdarstvu pa je vpliv pozne zime uspelo premagati delavcem pri GG Bled, ne pa tudi pri GG Kranj. Tudi tovarna celuloze Medvode je sicer uspela svojo proizvodnjo nekoliko stabilizirati, nastali pa so negativni finančni učinki prodaje zaradi manj donosnih vrst papirja, podražitve reprodmaterialov iz uvoza ter tudi izvoz papirja pod izredno neugodnimi pogoji.

Presežki lesne industrije so nadpovprečno ugodni, saj je povečala dohodek kar za 73 odstotkov. Res je, da so ti nadpovprečni dohodki doseženi tudi zaradi nižjih izhodiščnih osnov lesne industrije iz prvega polletja lani. Zaposlili so nekaj več

delavcev, vendar vzporedno z večjo proizvodnjo in z večjim obsegom blagovnega prometa preko trgovske mreže znotraj delovnih organizacij. Nad gorenjskim povprečjem doseženo povečanje osebnih dohodkov je pri lesni industriji bilo pokrito z doseženo ekonomsko produktivnostjo dela.

Primerjalni kazalci poslovnih dosežkov na zaposlenega delavca so zelo ugodni, še posebno v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Primerjalna analiza pa odkriva raznolikost med delovnimi organizacijami lesne industrije, ki se vsaka po svoje trudi za boljši poslovni uspeh. Plan čistega dohodka je visoko presegel Alples Železniki (za 49 odstotkov) — in tudi ZILIT Trzin. Malo manj so bili uspešni pri GG Bled, kljub povečani količini prodanih gozdnih zmogljivosti. Planirani obseg čistega dohodka pa se je pri Tovarni celuloze Medvode sprevrgel v poslovno izgubo, ki ji med drugim hudo primanjkuje sredstev za odplačilo dolgoročnih kreditov, sunkovito pa se je podražila tudi osnovna surovina — celulozni les v obdobju, ko naj bi sezone zaloge tega lesa

bistveno naraščale. Le v okviru Aera Celje bodo položaji lahko izboljšali, gozdarske organizacije Gorenjske pa bodo morale izpolniti obveznosti za dobavo določenih količin celuloznega lesa.

Gorenjske delovne organizacije pa so v prvem polletju za 1,5 odstotkov manj izvozile kot v enakem lanskem obdobju. Manj so izvažali predvsem LIO Gradis Škofja Loka in znatno manj Jelovica in ZILIT Trzin, medtem ko so povečali izvoz v Alplesu Železniki in v Celulozi Medvode. Prav v teh delovnih organizacijah pa so tudi precej uvozili, kar je znatno vplivalo na porast skupnega uvoza v doseženem izvozu.

D. Sedej

Še vedno pomanjkljivosti

ŠKOFJA LOKA — V noči od 11. na 12. september je inšpekcijska služba Občinske požarne skupnosti Škofja Loka izvedla kontrolo v delovnih organizacijah. Namen nočnega obhoda je bil ugotoviti stanje na področju požarne varnosti. Opazili so enake pomanjkljivosti kot pri prvi akciji v lanskem decembru (komentar je bil objavljen tudi v Glasu), le v nekaterih kolektivih se je stanje izboljšalo.

Glavno nevarnost še vedno predstavljajo neurejena delovna mesta — vnetljive tekočine, masne krpe, odpadni papir in električni kühalniki niso na varnih mestih — kajenje v eksplozijsko nevarnih prostorih, založenost gasilskih aparatov, neodhajanje ključev vozil po končani vožnji vratarju...

Izvedli so tudi testiranje vratarjev oz. čuvajev, ki je pokazalo, da veliko boljše rezultate dosegajo varnostniki specializirane organizacije Varnost kot pa vratarji-čuvaji posameznih delovnih organizacij.

C. Z.

Osnovna šola HELENE PUHAR KRANJ, Kidričeva 51

razpisuje dela in naloge za:

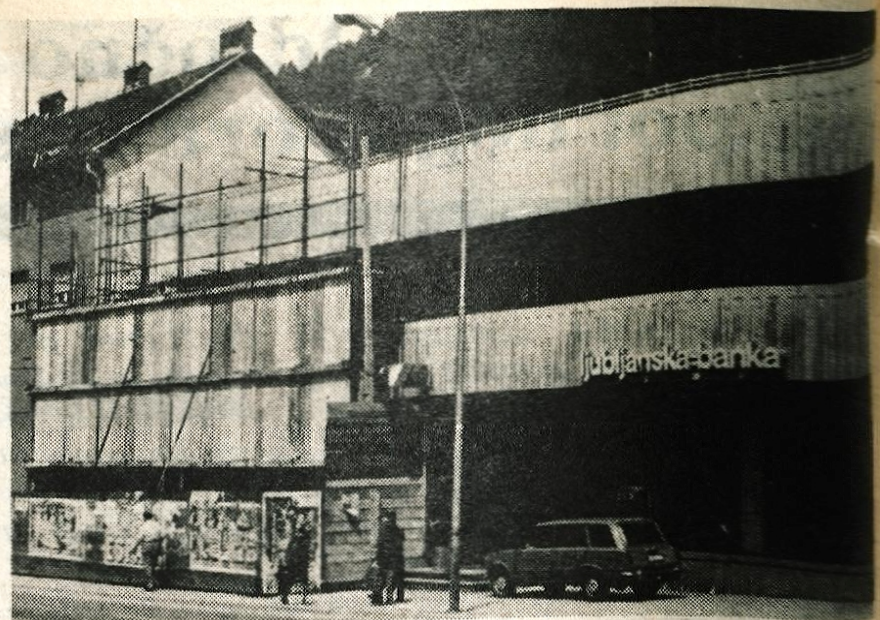
EKONOMSKEGA TEHNIKA

za delo v knjigovodstvu s polovičnim delovnim časom, za določen čas, začetek dela takoj

ČISTILKO

za nedoločen čas s polnim delovnim časom v popoldanskem času, začetek dela takoj

Vse informacije o pogojih dobite na upravi šole

JESENICE — V teh dneh so delavci GIP Gradis, temeljne organizacije Jesenice dokončali gradbeno delo druge faze na poslovni zgradbi Ljubljanske banke, enote Jesenice. V začetku letošnjega leta so kolektiv banke preselil v nove prostore poleg stare stavbe, ki so jo potem podrli in zgradili novo. Zdaj bo predstavljala zaključno celostno urejeno in opremljeno zgradbo in bo omogočala nemoteno slovanje banke. V novo zgrajenih prostorih bodo namestili opremo računalništva, velika soba pa bo namenjena za opravljanje književnih poslov. — Foto: J. Rabič

Uskladiti gospodarski razvoj in požarno varnost

Na posvetu o požarnem varstvu v občini Škofja Loka predlagali spremembo prispevne stopnje Gasilske opreme predvsem za industrijska središča — Težave z dimnikarsko službo

Škofja Loka — Hiter gospodarski razvoj prinaša poleg pozitivnih stvari tudi mnogo nevarnosti, predvsem na področju požarnega varstva. Zato je nujno usklajevanje znanstvenega in tehničnega napredka, ki terja uporabo velikih količin eksplozivnih, strupenih in drugih nevarnih snovi, in požarno-preventivnih ukrepov, so ugotovili na nedavnem posvetu o požarni varnosti v škofjeloški občini, ki sta ga sklicala požarna skupnost in gasilska zveza.

Srč posveta je bil predlog spremembe prispevne stopnje za požarno varnost v škofjeloški občini od 0,08 odstotka bruto osebnih dohodkov (ta stopnja je med najnižjimi v Sloveniji) na 0,30 odstotka, kakršno je tudi republiko povprečje. Povišana stopnja bi omogočila skokovitejši razvoj požarne varnosti in dvig požarne kulture.

Gasilska zveza Škofja Loka združuje 20 teritorialnih in 5 industrijskih gasilskih društev, ki so razdeljena v 4 industrijska središča: Škofja Loka, Trata, Železniki in Žiri, za teže dostopna in bolj oddaljena območja pa so ustanovili še 21 gasilskih trojk. Kot so ugotovili na posvetu je opremljenost društev z motornimi črpalkami, avtomobili in cevni zadovoljiva, slabše pa so na boj z ognjenimi zublji pripravljeni v industrijskih središčih, kjer so požari obsežnejši in zahtevajo posebno gasilsko opremo. V skladu s srednjeročnim planom bi vsa štiri središča morala imeti že do leta 1980 svoji specialni gasilski avtomobil vodopena-prah, toda zaenkrat ga bodo zaradi pomanjkanja sredstev nabavili le na Trati.

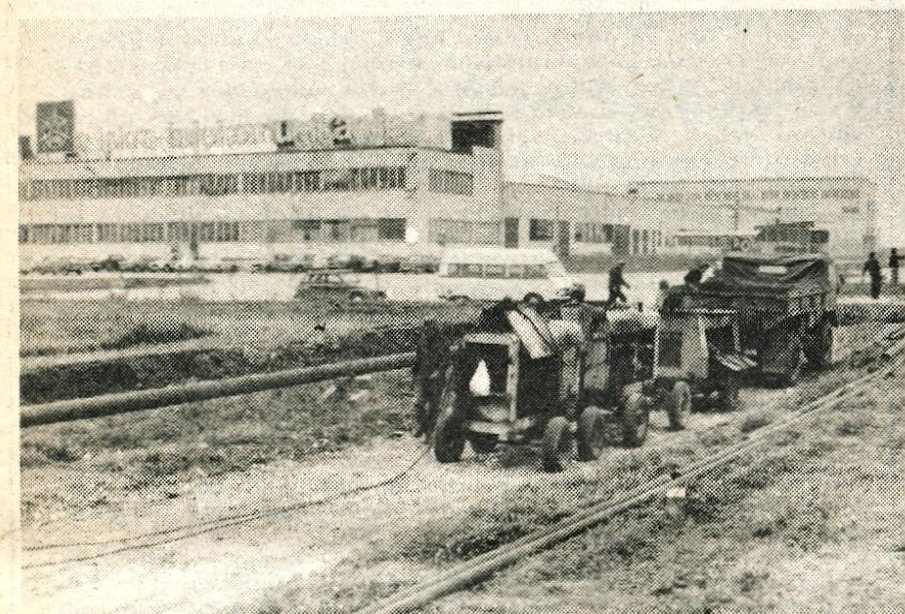
Stanje požarnega varstva je zlasti kritično v delovni organizaciji Obrtnik Škofja Loka, kjer ob neustreznosti prostorov (nekdanji hlevi za živino) obseg obrtniških storitev ne preneha naraščati. Podobno ugotav-

ljajo tudi na kmetijskem posestvu na Suhi. V lesenem prostoru namreč poleg traktorjev še mnoga delavnica, zato so možni požari dokaj velike. Hkrati s ugotavljanjem tudi neorganiziranih gasilcev v nekaterih delovnih kolektivih, predvsem v LTH, zastali in neučinkovite alarmne naprave, čisto tudi nerazumljiv odnos obžaru, češ »naj gasilci gredo, ker bomo naredili več škode kot dobili«. Takšno miselnost bo treba prečeti želimo ob gradnji gasilskih domov v Žirih in na Trati, požarnih cenov v Selcah. Hotavljah in Ka in ob nabavi opreme — ne glede povečano prispevno stopnjo — izboljšati požarno varnost.

Da je stanje kljub navedenim pomanjkljivostim zadovoljivo, kaže podatki. V letu 1977 je bilo škofjeloškemu območju 14 požarov, kar je 6 manj kot v letu 1976, poškodba pa je bila lani polovica manjša kot leto poprej. V letošnjih prvih šestih mesecih so zabeležili 11 požarov, od tega štiri v delovnih organizacijah — v Iskri Rečici, v Termiki, LTH in v Gorenjski dilnici, v zasebnem sektorju pa bili trije dimniški požari in »skategorije« malomarnost in previdnost. Ta botruje tudi več požarov v delovnih organizacijah.

Problem ostaja še naprej dimnikarska služba, ki jo za škofjeloško občino opravlja Dimnikarsko podjetje Kranj, v Žirih in delu Poljske doline pa zasebni mojster Padovec. Težave se vlečejo že leta 1970, krivca pa kaže iskati v kranjskem podjetju, ki malomarno in neredno čisti kurilne naprave. Številni sestanki zaenkrat ne rodijo sadov, čeprav Dimnikarsko podjetje že opravlja strokovni pregled stanja kurilnih in prezračevalnih naprav ter dimnikov.

C. Zaplotnik

PLINSKO OMREŽJE SE ŠIRI — Plinovodno omrežje na Gorenjskem se širi. Njegovi kraki segajo že proti Jesenicam, kjer zahtevna gradnja seka in preči številne vzpetine in se bliža Železniki, stroji pa so zagrizli tudi mimo Iskre na Laborah proti Škofji Loki (na fotografiji), saj časa za zgraditev slovenskega plinskega omrežja ni več na pretek. — (jk) — Foto: J. Zaplotnik

Zelo uspešno prvo polletje

Kranj — Ta naša največja delovna organizacija na Gorenjskem, v kateri združuje svoje delo preko 10 tisoč delavcev v dvajsetih TOZD, se lahko pohvali z dobrimi rezultati poslovanja v prvi polovici letošnjega leta. Tako je Iskra Elektromehanika presegla plan proizvodnje za prodajo na domačem in inozemskih trgih za 4 odstotke, čeprav štiri TOZD niso v celoti izpolnile svojih polletnih planskih zadolžitvev. Ta uspeh je toliko večji, ker je bil plan proizvodnje presežen ob nižjem številu delavcev, kot je predvideval načrt zaposlovanja v tem obdobju. Dolgoletna aktivna izvozna usmeritev Iskre vsako leto sproti prinaša nove uspehe. Letošnje prvo polletje je še

posebej uspešno, saj je bilo blaga izvoženega za več kot 28 milijonov dolarjev ali kar 55 odstotkov letnega plana izvoza. Temu primeren je tudi presežek čistega dohodka, od katerega so v celoti odvisni osebni dohodki slehernega delavca, pa tudi družinski proračuni večine družin. In če že govorimo o osebnih dohodkih moramo povedati, da so leti bili za 23 odstotkov višji od OD v lanskem prvem polletju ter so znašali povprečno 5.714 dinarjev neto na mesec.

V Iskri Elektromehaniki so pričarani, da bodo njihovi poslovni rezultati v drugi polovici leta še boljši ter gospodarije se skrbneje.

I. S.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Razširjena reprodukcija in kadri (2)

Ustreznejše pokrivanje izpraznjenih delovnih mest ob upokojitvah delavcev, ki so do zdaj opravljali zahtevna dela in naloge s pomočjo pridobljene prakse, je samo sredstvo več za izboljšanje kadrovske strukture, v kateri smo zaradi reproduciranja obstoječe strukture dela in dolgoletnega pomanjkanja strokovnih kadrov, že začeli stagnirati. S srednjeročnimi plani razvoja smo si namreč zadali nalogo, da bomo na področju Gorenjske izboljšali kadrovske strukture in spremenili strukturne deleže, ki so bili v začetku leta 1975 takile: ozkih profilov 42 odstotkov, s poklicno šolo 40 odstotkov, s štiriletno srednjo šolo 12 odstotkov, z višjo 2,7 odstotka in z visoko 2,5 odstotka. S strukturo novih del smo v obeh preteklih letih tega

srednjeročnega obdobja razmeroma slabo skrbeli za uresničevanje tega cilja, saj sta obe leti slabši od letošnjega prvega polletja, pa še ta kaže na razmeroma počasne premike. Za ilustracijo navajamo strukturo novih del oziroma novih delovnih mest v lanskem letu: ozkih profilov 51 odstotkov, s poklicno šolo 30 odstotkov, s štiriletno srednjo šolo 12 odstotkov, z višjo 3,5 odstotka in z visoko 2,9 odstotka.

Med vsemi novimi delovnimi mesti, ki so bila pokrita v prvem polletju, jih je bilo 86 odstotkov v gospodarstvu in le 14 odstotkov v negospodarskih dejavnostih. Med gospodarskimi dejavnostmi je na prvem mestu industrija s 24 odstotki, sledijo pa gradbeništvo s 17 odstotki, gostinstvo in turizem z 10 odstotki, trgovina z 9,7 odstotki, obrt in osebne storitve 7,6 odstotka, ostale dejavnosti pa imajo le manjše deleže.

Zanimivo in glede racionalnega zaposlovanja tudi pozitivno je lahko dejstvo, da delež novih delovnih mest v industriji močno zaostaja za deležem, ki ga ta dejavnost predstavlja v celotni strukturi zaposlenosti, kjer ima 57 odstotkov. Vrednost tega podatka bi lahko potrdili s primerjavo doseženih ekonomskih rezultatov, ki bi morali v dinamiki visoko presegati novo zaposlovanje.

Za nekatere dejavnosti, ki jih posebej omenjamo, je novo zaposlovanje značilno prav v prvi polovici leta, ko se pričnejo značilna dela (gradbeništvo, gostinstvo in turizem), medtem ko druge dejavnosti, na katere sezona nima posebnega vpliva, med letom razmeroma konstantno odpirajo nova dela v skladu s tekočim poslovanjem.

Joži Puhar dipl. soc.

Alples
Industrija pohištva Železniki
64228 Železniki

objavlja na podlagi 10. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu sklepa odbora za kadre naslednja dela in naloge v novozgrajenem centru v Bistrici pri Trzinu

I. poslovodska opravila prodajalne

Pogoji za zasedbo:

trgovski poslovodja, 2 leti delovnih izkušenj srednjega nivoja opravljenih trgovske stroke, iniciativnost, samostojnost in smiselno komuniciranje z ljudmi

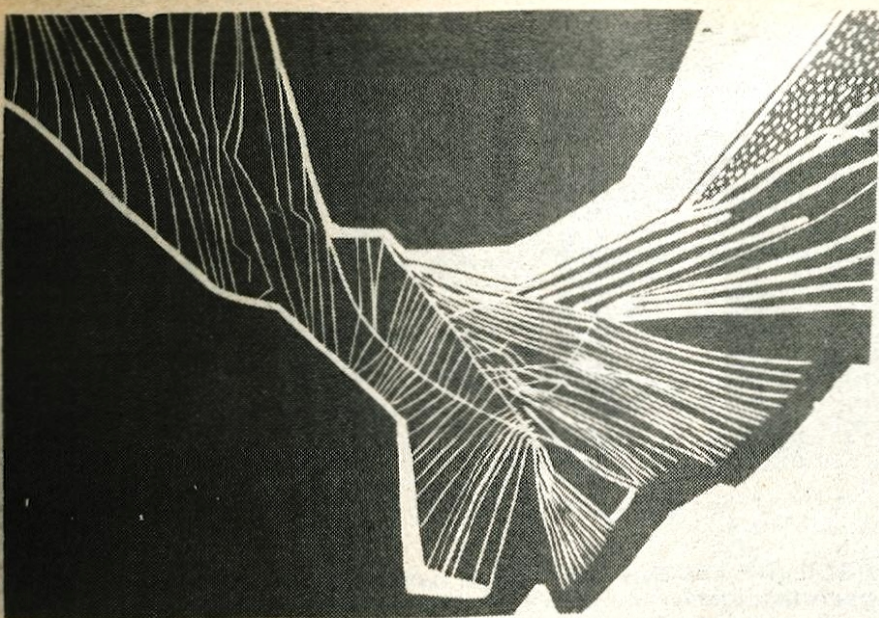
II. prodajanje pohištva (dve delovni mesti)

Pogoji za zasedbo:

KV prodajalec, 1 leto delovnih izkušenj na opravljenih pri prodaji pohištva

Za navedena opravila in naloge je predvideno poskusno delo. Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave s potrebnimi dokazili je treba poslati 15 dneh po objavi delovnega mesta na naslov: Alples, industrija pohištva Železniki, 64228 Železniki, Kadrovski socialni oddelek.

»Pomladna ptica«

Barve poznajo platno, platno pozna...

Mlad kranjski ustvarjalec, saj mu je komaj četrto leto. Izidor Jalovec, poročen, oče dveh otrok, zaposlen v kranjski Iskri, že polnih osem let dejavno posega s svojimi likovnimi prizadevanji. Čeprav v začetku bolj »lokalno«, pa zato zadnji dve leti tem bolj občutno v širši slovenski likovni prostor. Naj kar takoj omenim, s čim vse se ukvarja: s perorisbo, linorezom, sitotiskom, z mesano tehniko in še s katero drugo. Začetki njegovega iskanja in prvi poskusi segajo še v osnovnošolsko klop. V Pionirskem listu se je prvič predstavil 1965. leta. Kot mentor ga je spodbujal in vzgajal sedaj že pokojni Štefan Simonič, neutrudni kranjski likovni pedagog mladini in tudi starejšim. Pokazal mu je pot, ki jo danes Izidor na tako svojski način ubira.

Znani likovni kritik dr. Cene Avguštin je ob priložnostni izdaji kataloga društva likovnikov Iskre zapisal: »Zrel ustvarjalec in pravi grafik je Izidor Jalovec. Njegove perspektivno pogumne kompozicije z arhitekturo nas prepričujejo o resnosti pristopa k slikarski stvarni pa tudi o znanju, ki si ga je slikar z lastnim trudom pridobil. Poznavanje kompozicijskih načel in zakonitosti uporabe barve so podlaga tudi drugim razstavljenim grafikam, ki se sicer odmakajo od konkretnih del in počasi vodijo v abstrakcijo. Te likovno »učene« besede neukemu bralcu ne povedo veliko, pa vendar preprosto povedano: njegova grafika temelji na upodabljanju preoblikovanih predmetov prav čisto vsakdanje rabe. Grafika v pravem pomenu besede mu kot izrazna tehnika služi šele zadnja leta. Začel je pa kot veliki niemu podobnih: s portretno.

Izidor Jalovec

Risal in pošiljal jih je tedaj in jih še danes v Mladino. Na razstavi v Iskri na Laborah se je predstavil prvič prav s to zvrstjo. Po njegovih besedah je bila prelomnica v ustvarjanju, služila mu je kot »lokalnega roka, ko se je v Beogradu spoznal z akademskim slikarjem Vladimirjem Tomićem.

Pred dvema letoma je razstavljal v tovarni Liska v Sevnici, v galeriji Ribnici, v Zagrebu v klubu Pliva, konec lanskega leta pa v avli skupščine občine Kranj sedem grafik iz tistega obdobja. Skledila je razstava v Iskri na Laborah, imenovana »Razstava likovne skupine Gorenske. Za enega večjih uspehov velja šteti prvo nagrado na natečaju Mladine za portret Elvise Presleya. Zdal pa pripravlja samostojno razstavo, za katero meni, da bo potrdila pravilno usmeritev in uveljavitev njegovega iskanja.

Izidorjeva največja želja je slikati ustvarjati. Pogosto za to ima »saj so mu sostanovalec v bloku na Planini dovolili, da je prostor v kleti, ki je sicer namenjen skupnim delavnostim, preuredil v prijetno delovno okolje. Po drugi strani pa ga boli še vedno nekakšna zadržanost do njegove umetnosti, saj nimalokrat seže njegovo ustvarjanje le do nje »poznavalskih krogov«. Kljub temu pa optimistično gleda v prihodnost in pravi: »Barve poznajo platno, platno pozna steno, stojalo pozna mene, jaz pa na ta način spoznavam sebe.«

Aleksander Lap

RADOVLJICA – V Čebelarstvu muzeju v Radovljici so skupaj z Medexom pripravili stalno razstavo o apiterapiji, zdravljenju s čebeljimi izdelki. Razstava seznaja obiskovalce s pridelki, ki jih najdemo v čebelnem panju ter njihovo uporabo pri zdravljenju nekaterih bolezni ter s preparati, ki jih Medex že pošilja na tržišče. – Foto: J. Zaplotnik

Film

Vojna zvezd

Tudi pri nas zdaj lahko vidimo pravilico za odrasle, ki je nastala v ameriški filmski industriji. Vojna zvezd, film scenarista in režiserja Georga Lucasa, je pravilica v dobesednem pomenu. Na eni strani so le mračne sile, ki žele vsa ozvezdja podjarmiti, na drugi strani pa se jim upirajo dobre sile, ki žele svobodo. Film se srečno konča z zmago pravičnih.

Če primerjamo Vojno zvezd z nekaterimi drugimi filmi znanstveno-fantastične zvrsti, mora mo reči, da je ta nekje v sredini, dokaj potrpečen. S samo vsebino zgodbe ga prekašajo mnogi. Naj omenim le tri: Solaris, Odiseja 2001 in Hu-Man. Ti filmi v svojih zgodbah nosijo neko sporočilo, napovedujejo možnost dogodka v prihodnosti. Vojna zvezd pa nam prikaže le boj dveh sil.

Film si je kljub temu vredno ogledati, če zato, da vidimo, s kakšno popolno tehniko delajo velike svetovne kinematografije in kakšna velika iluzija je lahko film danes. Vidni efekti so resnično popolni. Gledalec nikoli nima občutka, da so vse to le makele in studijski posnetki, ampak se za dve uri preseli v neskončnost vesolja.

Božo Grli

Levstikovi nagrajenci

Ljubljana – V četrtek popoldne je bila v Pionirski knjižnici v Ljubljani slovesna podelitev Levstikovih nagrad. Založba Mladinska knjiga s temi nagradami že 29. leto daje priznanje svojim sodelavcem za najboljše leposlovna, poljudnoznanstvena in slikarska dela namenjena otrokom in mladini.

Levstikovo nagrado so letos prejeli pesnik in pisatelj Dane Zajc za pesniško zbirko Abecedarija, slikar Marjan Manček za ilustracije Jurjeve pripovedi Kozlovska sodba v Višnji gori in Jože Pahor za poljudnoznanstveno delo Dogodivščine v atomskem inštitutu.

Spominski muzej v hiši Tomaža Godca

RADOVLJICA – Ko so proučevali zgodovinska dejstva, so ugotovili, da je bil pred štiridesetimi leti v Bohinjski Bistrici, v hiši prvoborca Tomaža Godca ustanovljen Centralni komite KPJ pod vodstvom tovariša Tita, ki se je v tistih dneh v ilegali zadrževal na tem področju dalj časa. Občinski komite ZKS Radovljica je julija letos dal pobudo, da se tako pomemben zgodovinski dogodek obeleži z ureditvijo spominskega muzeja v hiši, kjer je bila ustanovna seja. V hiši bodo uredili tudi spominsko sobo revolucionarja Tomaža Godca.

V občini so zato ustanovili odbor za urejanje spominskega muzeja v Bohinjski Bistrici. Uredili bodo okolico, hišo odkupili, skupščina občine pa bo investitor ob finančnem sodelovanju ostalih gorenskih občin, Gospodarske zbornice Slovenije, muzejev, združenega dela ter kulturnih skupnosti.

Osnovna šola
DR. JANEZA MENCINGERJA
Bohinjska Bistrica
objavlja prosta dela in naloge

KUHARICE
na podružnični šoli
Srednja vas.

Pogoji: KV kuharica, sposobnost upravljanja s centralno pečjo za ogrevanje. Nastop dela 1. 10. 1978.

Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi razpisa.

Renesančna dvorana Mestnega muzeja je bila kar premajhna za vso množico mladih ustvarjalcev. – Foto: N. Sladič

Srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov

V soboto, 16. septembra je bilo v Renesančni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju področno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov.

28 mladih literatov v Gorenjske se je letos udeležilo natečaja za Literarno kolonijo v Gradišču. Posebna komisija je izbrala dela šestih najboljših. Ta dela so bila predstavljena na sobotnem srečanju. Pesmi in tekste sta brala Robida Tatjana in Konde Pižorn. Izmed šestih (Hribar Matjaž, Polona Skrmnar, Veno Dolenc, Dominique Rešič, Korošec Sonja in Tomaž Iskra) se bosta dva literata udeležila Literarne kolonije.

Zelo zanimiv je bil tudi drugi del večera. In sicer: okrogla miza o Klubu mladih literatov v Kranju. Gosta te okrogle mize sta bila Cvetka Bafulin, strokovna sodelavka Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Janez Eržen, predstavnik ZKO Kranj.

Glavno vprašanje je bil obstoj Kluba mladih literatov. Klub je bil ustanovljen januarja letos. Združil naj bi mlade pesnike in pisatelje

začetnike in jim nudil strokovno pomoč mentorjev. Posameznik danes namreč zelo težko pride »na plan« v širši slovenski javnosti. Težko ustvari svoje ime, še težje pa si pridobi status. V okviru kluba bi bilo to seveda lažje. Program je bil v glavnem sestavljen iz literarnih večerov in izdajanja biltena. Že kmalu po ustanovitvi kluba pa je padla celotna organizacijska dejavnost na vodjo kluba Jožeta Stoparja. Ta seveda ni bil sam kos nalogi in dejavnosti kluba se je ustavila. Delno je bila kriva tudi premajhna povezava z ZKO Kranj.

Na okrogli mizi sicer ni bilo znanih posebnega navdušenja, kljub temu pa je padlo nekaj predlogov o »reformiranem« klubu. Na primer: teamsko vodstvo. Razdelitev nalog po sposobnostih, pa seveda bilten in literarni večeri po solah in tovarnah in večja povezava z ZKO.

Kaj bo s klubom v prihodnje, se da točno predvideti. Vse preveč je bilo praznega govorjenja.

D. Maretič

Še nekaj nujnih besed na »pomenke«

85. zapis

Tovariš urednik, tovar. Zorice,

»oporečnik«, kar dobro znajo brati jasne starke. Zlasti se, če zapisovalec »Pomenke...« vztraja pri svoji (prejšnji) izjavi... in, če se mu »upira« pisanje, ki bi blatilo lepoto Bohinja; in, ker so »spopadli« pomenke ne pa kaki dokumenti, ki jih piše že dolgo leta. Pri takem pisanju je sam rekel, da se sme kdaj pa kdaj tudi »spokakniti«.

Toda: tudi jaz vztrajam, da je zgodovina – zlasti NOB, ki je zvezana s krivjo in trpljenjem – treba ne le ljubiti, temveč tudi spoštovati.

– da se tudi meni upira opisovanje izdajster in morij ter nahu ne le v tako lepih krajih kot je Bohinj, marveč tudi na Bledu, kjer je bil sedež krvatega, gestapa, pa Beguni, Drage in drugih

čudovitih gorenjskih krajev, kjer so mučili in streljali naše ljudi: – vztrajam tudi, da tudi v popotnih pomenkih ne smemo in ne moremo bežati pred dokumentarnostjo, zlasti, ker je dostopna in precej dognana.

Sicer pa iz dolgih zapisov ne drži pomen, da so »Pomenke...« le »obežni vtisi«, saj že leta dolgo beremo na dolgo obdelovane podatke (zlasti o pisateljih), ki niso in ne morejo biti le izraz tistega, kar vztrajni zapisovalec »sam vidi in otipa«. Saj vendar sega daleč nazaj.

Torej: če kaj ni dognano, je bolje pogledati v zgodovinske podatke. Zlasti iz časov, ko je šlo za biti ali ne biti. Tudi vse moje zapise, ne glede na to, da so iz časov, ki jih je doživljala naše generacija, pregledujejo pred našim strokovnjaki.

Ivan Jan

ODEJA, tovarna prešitih odev
Škofja Loka, Kidričeva 80

Odbor za gospodarjenje in kadre
objavlja prosta dela in naloge
operaterja
knjižnega stroja

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da imajo srednjo šolo ekonomske ali administrativne smeri in najmanj pol leta delovnih izkušenj
2. nedokončano srednjo šolo istih smeri in najmanj dve leti delovnih izkušenj.

Za objavo prostih del in nalog je določeno poskusno delo, ki traja dva meseca.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni od objave na naslov: ODEJA, tovarna prešitih odev Škofja Loka, Kidričeva 80.

Obnova pokrajinskega znamenja v Selcah – Pobuda TD Selca

Nove freske starega znamenja

Slikar Ive Šubic edini še riše pravo fresko –
Otvoritev čez 5 tednov ob 200-letnici selške šole

SELCA – Akad. slikar Ive Šubic se edini pri nas ukvarja s pravo fresko; to tehniko je izbral tudi za poslikavo krajinkega znamenja. Ob njem je pobudnik za obnovo Rado Čenčič. TD Selca ima v načrtu obnovo še nekaterih krajevnih pomnikov. – Teks in slike: L. Mencinger

NOVO LICE – Obnovljeno krajinkega znamenje malo pred Selcami je zdaj vse drugačno na pogled. Vsak se bo rad ustavil in si od blizu ogledal novo umetniško poslikavo.

Potem ko se Bukovško polje pri Dolenji vasi zaključilo, se dolina v smeri proti Selcam spet bolj na široko odpre. Cesta zavijuga med obdelanimi polji, se stisne skozi Selca in usmeri na zahod proti Ratitovcu, ki se ogleduje nad nižjimi mehko zaokroženimi hribi škofjeloškega hribovja. To je pokrajina, ki jo naš človek nese v srcu tudi na tuje, se vedno znova vrača k njej, jo opeva in jo slika.

Komaj streljaj pred Selcami že dolgo, morda 200 let, stoji krajinkega znamenje. Stoletja so mu spodkopala temelje, oluščila omet, dež, veter in sonce pa so povsem sneli slikarije, ki jih je baje po prvi svetovni vojni na to znamenje narisal nek ruski ujetnik. Tehnika ni bila prava, saj je slikar malal na suh omet.

No, krajinkega znamenje pred Selcami, tem več kot tisoč let starim naseljem v Selški dolini, ima zdaj drugačno podobo. Pobeljeno in z ojačanimi temelji spet stoji trdo, za trdnimi lesenimi polkni pa trenutno

skriva povsem novo lice, ki mu ga je dal akademski slikar Ive Šubic.

»Znamenje sem poslikal s pravo fresko,« je povedal slikar, ko je v soboto popoldne zaključil z delom. »Freska mora zdaj pet tednov zoreti, zato je zdaj slikarija zavarovana. Po tem času se lahko odkrije in ne dež ne sonce je ne bosta načela.«

Obnovo krajinkega znamenja je naročilo turistično društvo Selca, ki si močno prizadeva za ohranjanje tako zgodovinskih spomenikov kot za lepši videz vasi. Razen krajinkega znamenja nameravajo obnoviti tudi zgodovinsko zaščiteni kapelico sredi vasi, na obnovo čaka tudi podobno znamenje na Mohorju, pa morda še kaj.

»Pri društvu smo si belili glavo, kakšne freske bi sodile na krajinkega znamenje,« je povedal Rado Čenčič, ki je bil pravzaprav pobudnik za obnovo tega znamenja in eden od slikarjevih pomočnikov za »groba« dela, kot so mešanje malte, prestavljanje odra in podobno. »S slikarjem smo se nato odločili za slikarijo, kot je bila poprej: isti svetniki kot na uničeni poslikavi gledajo na štiri strani neba proti podružnim cerkvam. Takšna razmestitev je že od nekdaj služila kot orientacija popotnikom in vojakom.«

Slikar Ive Šubic je edini slikar pri nas, ki se še ukvarja tudi s pravo fresko. »Te vrste slikanje na moker omet je najbolj trajno, zob časa freski tudi zunaj na odprtem ne more do živga. Je pa seveda to kaj naporna zadeva, zato je med slikariji danes manj priljubljena. Tudi jesenski dan je skoraj prekratek, tako da smo kljub temu, da sem začel ob zori, ob mraku komaj zaključil, pa še mi je Rado nekajkrat svetil s plinsko lučjo.«

Varovalna okna bodo sneli z znamenja po petih tednih, to je okoli 20. oktobra, ko bodo v Selcah praznovali 200-letnico selške šole. Na prireditev so povabili tudi umetnostnega zgodovinarja dr. Ivana Sedeja, ki bo, kot je že obljubil, rad povedal tudi nekaj besed o pomenu obnavljanja krajinkega, kužnih in drugih znamenj pri nas. Pobud za ohranjanje zgodovinskih pomnikov je vse več: pri tem pa niti ni važno, kdo je pobudnik, saj zavodom za spome-

niško varstvo običajno za te manjše obnove zmanjkuje denarja.

»Zdaj bom imel čas izpolniti obljubo tudi Poljancem,« je povedal Ive Šubic. »Že pred časom smo se zmenili za fresko o znani poljanski vstaji leta 1941, pa kar nisem utegnil. Po delu na spomeniku bitki v Dražgošah sem nekaj časa moral kot soustvarjalec spomenika in udeleženec bitke kar pogosto, včasih tudi do trikrat na teden obiskovalcem razlagati znano bitko. Zdaj razlago prevzemajo nase tudi drugi, meni pa ostaja več časa za čopič in barve.«

L. Mencinger

PRED SPUSTOM – Skrbno je treba pregledati opremo za srečen povratek iz jame.

Uspeh kranjskih jamarjev – 361 metrov v Jelovico

25 ur v temi brezna

Brezno na Leški planini še skriva svoje pravo dno – En dan in ena noč v temni notranjosti Jelovice – Sedmo najgloblje brezno v Jugoslaviji

NA VRVI SKOZI ŽRELO – Željko Božek pri spustu. – Foto: Tomaž Koželj

Kranjski jamarji so prejšnji mesec, 20. avgusta, zapisali v kroniko svojega društva svoj največji uspeh doslej. Na Jelovici, ki skriva v sebi kar lepo število še neraziskanih brezov, so se spustili 361 metrov globoko. Dosežena globina uvršča brezno na Leški planini med najgloblja brezna pri nas. Vendar pa utrujeni jamarji niso uspeli raziskati brezna prav do njegovega dna. Uspeh pa jim daje spodbudo, da se bodo v najkrajšem času spet lotili brezna in mu izmerili pravo globino. Naj bo za primerjavo, da so ameriški jamarji v njihovem najglobljem breznu Neffs canyon cave namerili globino 360 metrov.

Brezno na Leški planini so kranjski jamarji raziskali prvič med letošnjimi prvomajskimi prazniki. Vendar so imeli s seboj premalo opreme, da bi se lahko spustili kaj globlje od 150 metrov. Že takrat pa so menili, da je brezno gotovo globlje od 300 metrov. Take globine so na Slovenskem bolj redke, zato je bilo takim napovedim bolj težko verjeti. Jelovica ima sicer kar nekaj brezov. Samo na področju Goške ravni je Franc Mrak iz Vašč pri Radovljici, ki čez poletje na Goški ravni pase živino, jamarjem pokazal vhode v približno deset jam. Večina jam se sicer konča pri desetih do tridesetih metrih, brezno na Leški planini pa je, kot se je izkazalo, vse nekaj drugega.

Prvi poskus

Uvodno majsko spuščanje v brezno seveda jamarjem ni dalo miru. Sredi avgusta, točneje 12. in 13. avgusta, se je spustila v brezno »žepna« odprava: Dare Manfreda, Matjaž Chvatal in Željko Božek. Po dvajsetih urah garanja, razen spuščanja je treba brezno tudi meriti in narisati, so se vrnili, ne da bi dosegli dno, zaradi pretrujenosti pa tudi niso opravili vsega merjenja. Enemu od članov odprave je utrujenost povsem izpila moči, tako da se je le s pomočjo ostalih dveh spet vrnil na površje. Zdaj so jamarji že bolj verjeli, da imajo opravka z največjim breznom, kar so se jih Kranjčani kdaj lotili. Zato so se odločili za večjo odpravo, številčnejšo, z veliko več opreme. Z brezni je včasih tako: jamarji pritovorijo cele kupe opreme, brezno pa se potem konča po nekaj

studenca raztovarjali dva do tri napolnjena avtomobila opreme, postavili tudi dva šotora. Oblačen jamarji pajacev in plezalne opreme ter urejanje karbidnih svetilk vzelo kar celo uro. Pri tem delu pač treba biti vreden in natančen, karkoli v brezno odpove, so občutli vse prej kot prijetni. Okoli desete ure se je prvi začel spuščati v petnajstmetrsko vhodno brezno; za prvo so se spustili še ostali in kmalu postili za seboj tudi začetno tremo. Vedno spremlja jamarja ob pranju v neznano temo. Naleteli na tridesetmetrsko brezno, katere vhod je delno zapirala z gruščem suta polica. Nikakor se ni dalo prebiti, ne da bi se pri tem sprožil kamn. Ta je s šumečim žvižgom pristal na dnu, kot odmev pa se je slišalo soč prepričanje nižje stojičih jamarjev. Naslednji dvajsetmetrski skok se je končal z jezercem, sicer plitvim, vendar pa se ni vsakomur posrečilo, da bi pri preskoku pristal na suhi. Brezna so si sledila drugo za drugo. Pred najglobljim petdesetmetrskim pa se je bilo treba razdeliti. »Špičaki« so prodirali naprej, transportna ekipa pa je začela z meritvami pri izhodu.

Z urami prebitimi v breznu se je tudi utrujenost. Proti izhodu postajajo odveč celo desetmetrska brezna. Na polovici dvajsetmetrskega brezna so pošli moči fantu v ekipi, pa je, toda srečno pristal malo nižje zadnji plati. Okoli ene ure zjutraj utrujenim jamarjem zavela v obli topli sapa poletne noči. Bili so mrtvi. Po vročem čaju in po petnajsetih urah brezna si jamar lahko želi le spalne vreče.

Prav zgodaj okoli sedme ure pa bila prva skupina že pokonci in v mislih na tovariše v globini kuhajo zajtrk. Vsi so si oddahnili, ko so »špičaki« okoli enajste ure utrujenim približali taboru. Vseh petindvajset ur prebitih v breznu so imeli zapisanih na obrazih. To pa seveda zmanjševalo veselja, saj je bil največji podvig kranjskega društva jamarjev. Kljub tej izredni globini pa dno še ni znano. Ker kranjski jamarji niso iz takega testa, da bi odnehali na pol poti, se bodo z breznom v kratkem še srečali.

Že zdaj pa je jasno, da je bilo to raziskovanje kranjskih jamarjev najuspešnejše. Lani so postavili raziskovalni tabor na Pečnem Kropu, leto poprej pa so raziskovali brezno na področju Travnika in Moštrovke.

Davo Preisinger

Velik uspeh, dno pa še neznan

Za raziskovanje brezna na Leški planini sta bili določeni dve skipi. Transportna ekipa, v kateri so bili Rafo Gartner, Stane Josipović-Dražko in Davo Preisinger, je morala brezno opremiti z vrvmi in lestvami. Druga ekipa, ki se ji pravi »špičaci«, pa je imela nalogo prodreti kar najgloblje in ob povratku opraviti meritve do približno polovice brezna. V tej ekipi so bili: Dare Manfreda, Tomaž Koželj in Željko Božek.

V soboto, 19. avgusta, so fantje že v ranem jutru na Goški ravni pri

V BREZNU – Prebijanje skozi meander – ožino med skalami.

Tale prijeten nedeljski piknik na Ovčanu ne bi bil prav nič posebnega, če se na njem ne bi zbralo kar prek petdeset od skupaj sedemdesetih stanovalcev bloka 4 ob Cesti Gorenjskega odreda v Kranju. Piknik je po drugi strani neke vrste »finale« enainpolletnih skupnih naporov stanovalcev za lepšo okolico, prijetnejše življenje in sploh dobre sosedske odnose. Oni so namreč lep primer in (verjetno edinstven v Kranju) prijateljskega sožitja, saj so v tem kratkem času v kleti bloka skupno uredili delovni in športni kabinet ter sobo za sestanke hišnega sveta. Organizirali so čiščenje hodnikov in okolice bloka, balkone so prebarvali z enotno barvo pa še kaj bi lahko našeli. – H. Jelovčan

V kratkem po Gorenjski

JESENICE — Minulo soboto je komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice organizirala drugi množični pohod po Karavankah, ki se ga je udeležilo 400 članov osnovnih organizacij, sindikata in mladine iz posameznih kolektivov v jeseniški občini. Pot, ki je bila dolga štirinajst kilometrov, je potekala od Planine pod Golico do koč na Rožci in naprej čez Hruščansko planino do Mlince nad vasjo Dovje, kjer je bil zaključek pohoda. Vsi udeleženci so prejeli spominske značke, med potjo pa so obiskali spominska obeležja in spomenike NOB in k njim položili vence. Po uspešno zaključenem pohodu se je nad vasjo Dovje nadaljevalo tovariško srečanje, udeleženci pa so se pomerili tudi v streljanju in vlečenju vrvi. Na sliki: udeleženci pohoda na poti na Rožco. — Foto: J. Rabič

DOVJE-MOJSTRANA — Letošnje večkratno neurje, ki je v poletnih mesecih pustošilo v gornjesavski dolini, je pospešilo delovanje nekaterih hudournikov v Mežakli nad Mojstrano. Ob neurjih je voda s kamenjem in skalami na več mestih preplavila odsek ceste proti Mojstrani. Pri tem je povzročila tudi precej škode kmetovalcem, ki imajo na tem območju polja. O delovanju hudournikov v Mežakli so razpravljali tudi člani sveta krajevnih skupnosti Dovje-Mojstrana. Dogovorili so se, da bodo zahtevali, da si posebna komisija ogleda teren in pripravi sanacijski program. Na sliki: hudournik na odsepu ceste proti Mojstrani poplavlja cesto in bližnja polja. — Foto: J. Rabič

V kratkem po Gorenjski

Jesenski izlet izžrebanih naročnikov Glasa

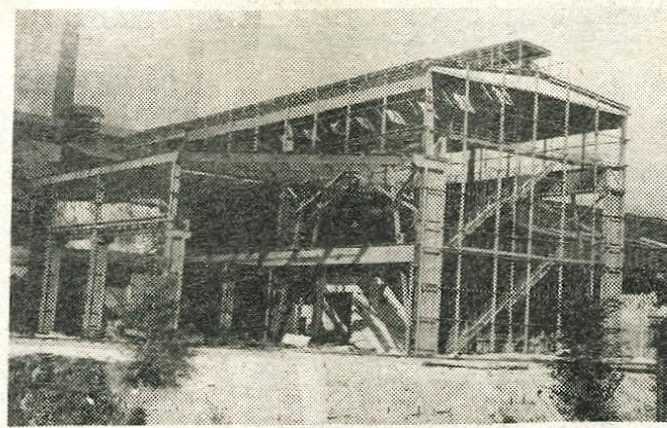
(nadaljevanje)

O Istrskih toplicah, ki jih bomo na svoji poti vsaj bežno spoznali, velja še povedati nekaj besed. Zdravilna voda izvira izpod 85 m visoke skalnate stene in ima kar 33–35 stopin Celzija toplote; torej res prave topliče. Voda je po sestavi visoko žveplasta (odtudi tudi značilen vonj po vsej okolici) in radioaktivna. — V toplicah zdravijo revmatizem, ženske notranje bolezni, boleznih dihal in kožne bolezni. — Tu hitro okrevajo tudi bolniki po prenehanju operacijah in po ortopedskih posegih. — Imajo zunanji in notranji bazen. — Bolniki

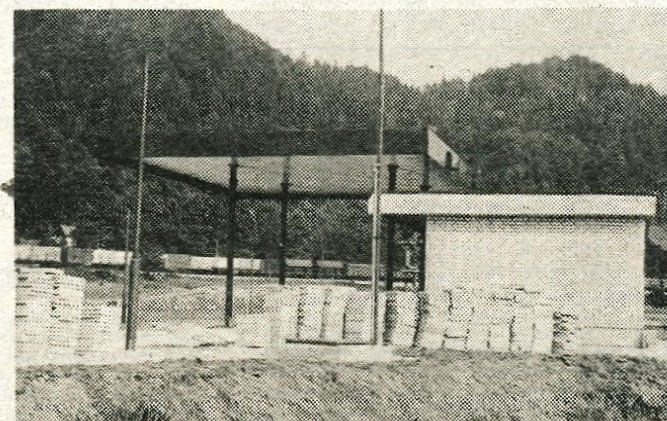
NAROČNIKI ŽREBAJO NAROČNIKE

Krelj Vida, Stara c. 13, Kranj
Jovanovič Ljudmila, Voglje 32, Šenčur
Štampihar Alojz, Voglje 64, Šenčur
Jenko Andrej, Sv. Duh 159, Šk. Loka
Potočnik Franc, Hafnar, naselje 80, Škofja Loka
Grasič Lucija, Snakovo 64, Trzin
Krajnik Antonija, Bistrica 48, Trzin
Valjavec Jože, Brezje 26, Trzin
Gracar Tomaž, Sr. Bitnje 23, Žabnica
Jereb Ciril, Sempetrska 49, Kranj
Srebrnjak Jože, Ljubljanska c. 20, Kranj

JESENICE — V železarni Jesenice gradijo nov obrat kontiliv. V njem bodo vlivali »gredice« za žično valjarstvo na Beli. S tem bo valjarstvo »bloomings« lažje zvaljalo več ustrezne pločevine za hladno valjanje v hladni valjarni na Beli. — Foto: B. B.

KOROŠKA BELA — V kratkem bodo na Koroški Beli, na belskem polju, zgradili bencinsko črpalko Petrola. Zdaj že urejujejo okolico, tako, da bo črpalka še letošnjo jesen odprta. — Foto: B. B.

JESENICE — Delavci SGP Gradbinec, temeljne organizacije Jesenice zdaj gradijo še zadnjo, osmo stolpnico na Plavzu. V njej bo 84 stanovanj, zdaj pa urejajo le še notranjost. Predvidevajo, da bodo stanovanja useljiva v začetku jeseni. — Foto: B. B.

POPOTNI POGOVORI

O MORAVŠKI DOLINI, LIMBARSKI GORI IN O ČRNEM GRABNU

ZAPISUJE ČRTOMIR ZOREC

(44. zapis)

Seveda bi se dalo o Brdu in o Kersniku še dosti napisati, posebno poglavje bi lahko napisali pomenki o rokovanjih, ki so se pred polstoletjem domovali v Črnem grabnu. In o tem, kako je Kersnik brž po Jurčičevi smrti nadaljeval in končal povest Rokovnjači.

PREVOJE PRI ŠENTVIDU

Tako moram zapisati, kajti v Črnem grabnu so se druge Prevoje (pri Blagovici), ki pa so znatno manjše. Saj imajo le kakih 30 stalnih prebivalcev, medtem ko štejejo Prevoje pri Šentvidu kar 373 domačinov.

Pa tudi sicer so te Prevoje (le 6 km oddaljene od Domžal) kaj znane nita vas. Hiše s svojo mogočnostjo kažejo na stare, dobre furmanske čase.

Na Prevojah pri Šentvidu je 4. julija 1785 stekla zibelka dr. Jakobu Zupanu, ki mu je nagajivi Prešeren vzdal ime »Jakon«. Mož je bil pesnik iz kroga čbeličarjev, sicer pa precej čudaki učenjak in upornik.

Prevojka je bila Urša Lončar (1795–1889), pestunja pri Kersnikovih na Brdu — le ona je posredovala pisatelju toliko snovi iz zakladnice narodnih pesmi, pravljic in vraz.

Tudi znani turistični delavec in publicist — Bruno Rotter (od 1881 do 1949) je bil tu doma. — So pa Prevoje rodile tudi narodnega heroja Viktorja Avblja-Rudija (roi. 1914).

Mikavna zanimivost so bili ribniki blizu Prevoj, ki so bili nekoč last brdske graščine. Gojili so v njih zlasti ščuke.

ČAS VOJNE

Ne navadno lep in resen pomnik NOB stoji na severnem robu glavne ceste. Izdelal ga je kipar Janez Pirnat, vnuk moravskega rojaka profesorja Maksa Pirnata. Priznati moram, da je prevojski pomnik NOB eden najustrežnejših na slovenskih tleh: tako preprosto mogočen, mrk in stražarsko buden.

Sicer pa je znano, da mladi kipar ustvarja v duhu zlahtne grške antike.

Pomnik obuja spomin na 35 domačinov, ki so padli med NOB. Med njimi tudi na tri dečke, ki so jih Nemci zverinsko pobili v bližnjem gozdu dne 10. januarja 1944.

V bližini Prevoj je bila kurirska postaja za zvezo med Gorenjsko in Dolenjsko. Tu naokrog so bili tudi pogosti boji med Nemci in Šlandrovo brigado. — Borci Kamniškega bataljona so že v letu 1942 izvedli v okolici Prevoj več uspešnih akcij za pridobitev živeža (beri Zupančičevo »Rekvizicijo«).

DR. JAKOB ZUPAN

Nikakor ne morem mimo tega imena — bil je eden od redkih učenih Slovencev v oni dobi, na prelomu osemnajstega in devetnajstega stoletja. Zraven pa še Prešernov prijatelj in tudi sam pesnik Kranjske Čbelice.

Malo odmaknjena od velike ceste stoji v drevesnem zelenju kar precej velika nadstropna hiša, bolj gospodarska kot kmečka. Na desnem vogalu ima vzdano veliko marmorno ploščo z vklesanim napisom, ki pove, da je bil v tej hiši, dne 4. julija 1785 rojen doktor Jakob Zupan.

Že pred desetimi leti, ko sem zadnjič stal pred to hišo, sem pogodrnjal, da bi bilo treba vsaj skrajšati ovijalko, ki prekriva kar znaten del plošče. — Zdaj, po desetih letih je še vedno tako. — Ali me domači, ki sem jim to svetoval, niso razumeli? Tudi črke napisa bi veljalo obnoviti (pozlatiti).

Sprva je bil dr. Jakob Zupan prav simpatična figura v krogu precej mlajših čbeličarjev — pesnikov. Saj je bil vnet preporoditelj, navdušen zbiralec in zapisovalec ljudskih pesmi in rekov pa še marljiv prevajalec biblije. — Na stara leta pa dr. Jakoba Zupana, nesrečnega in čudakega moža, skoro ni bilo prepoznati. Zagrenjen, že skoro na začetku blaznosti, se je tako zameril svetni in cerkveni gosposki, da je moral v izgnanstvo, četudi le v Celovcu.

Rojstna hiša pesnika dr. Jakoba Zupana v Prevojah pri Lukovici

Zlatoporočnica

Angela in Štefan Oblak

Škofja Loka — V soboto sta pred matični urad ponovno stopila Angela in Štefan Oblak iz Sela pri Zireh in obnovila poroko. Pol stoletja skupnega življenja, prepletenega s trdim delom, odrekamjem, skromnostjo in nekaj srečnimi trenutki, ki so ju »nosili« čez vsakodnevne prepreke, je za njima.

Oba sta se rodila v Selu pri Zireh, kjer tudi zdaj preživljata jesen življenja. Skupno jima je tudi kmečko poreklo. Angela se je rodila 1905, leta kot dvanaesti izmed štirinaestih otrok in že v mladosti je občutila težave tedanjega sveta: velike socialne razlike med ljudmi, med množico revnih in bogatih. To je bil čas velikih selitev v »objubljen« dežele, kjer so kruh rezali bolj debelo. Tudi Angelinih šest bratov je odšlo v Ameriko. Za ženske je bilo drugače, ostala je doma in se že s štirinajstimi leti zaposlila pri svojih bratih Leopoldu in Ignaciju Naglič. Dvajset let je delala v njuni čevljarški obrti kot prešivalka, nakar je svoje spretnosti »prodajala« tam, kjer je bilo delo. Po vojni se je zaposlila v Industrijski soli, pokojnino pa je dočkala v tovarni Alpina v Zireh.

Okusila vso trdoto življenja

Tudi Štefan izhaja iz številne kmečke družine in je po končani osnovni šoli ostal doma. Ni bilo denarja, da bi ga poslali v uk. Kasneje

se je izučil za čevljarja in pokojnino tako kot Angela dočakal v zirovski Alpini. »Včasih je bilo res težko«, pravijo ata, »saj sem večkrat ostal

brez dela. Toda vaju sem vsega, zato sem se do dela že nekako dokopal. Pa danes. Kakšne možnosti imajo mladi,« mu spomini uidejo iz predvojne dobe v sedanji trenutek.

Štefan in Angela sta se spoznala pri njenem bratu, kjer sta skupaj delala. Ljubezen se je vžgala ob delu, kot pravita, in po treh letih sta se poročila. Dva sinova sta se jima rodila v zakonu. »Veseli so bili ti trenutki«, pravita, »saj ob otrocih pozabiš na vse težave«. Tudi na tegobe prve svetovne vojne, ki sta jo doživela še kot otroka. Še bolj pa drugo, ko sta se soočila z vsemi grozotami in morijo. Svojim šestim vnukom se danes rada pripovedujeta o teh časih, o partizanih, ki so se v Selu čisto zadrževali. Svoboda pa je tudi njima prinesla lepše dneve in več skrbi sta lahko posvetila tudi sinovoma. Prvi je postal avtomehaničnik in drugi mizar.

»Nič nama ni hudega,« zatrjuje ta slavljena. »Zdravje naju še ni zapustilo. Dokler pa bo zdravje, si bova dolgočas krajšala z obdelovanjem koščka zemlje, ki ga imava.« Pravita Angela in Štefan, ki sta visok ljubilej proslavila v krogu sinov, snah, vnukov in drugih sorodnikov, prijateljev in znancev, čestitali pa so jima tudi predstavniki škofjeloških družbenopolitičnih organizacij in občine ter krajevnih skupnosti.

C. Zaplotnik

I. zvezna vaterpolska liga

Točka le v uteho

KRANJ — I. ZVL Triglav : Jadran (Split) 10:10 (2:1, 2:0, 2:5, 4:4), letni bazen, gledalcev 300, sodnika Kosar (Herceg Novi), Asi-ku (Novi Sad).

Triglav: Novaković, Kuhar, Vukanac, Čalić, Svarc, Stariha, Velikanje, Malavašić, Strgar, Balderman, Vidic.

Jadran: Galić, Zekan, Kacik, Gajkov, Andričević, Banovac, Z. Tukić, S. Tukić, Nigojević, Jurić, Vranjković.

Streli za Triglav: Čalić 4, Balderman 3, Svarc 1, Stariha 1, Malavašić 1.

Za Jadran: Z. Tukić 4, Banovac 3, Gajkov 2, Jurić 1.

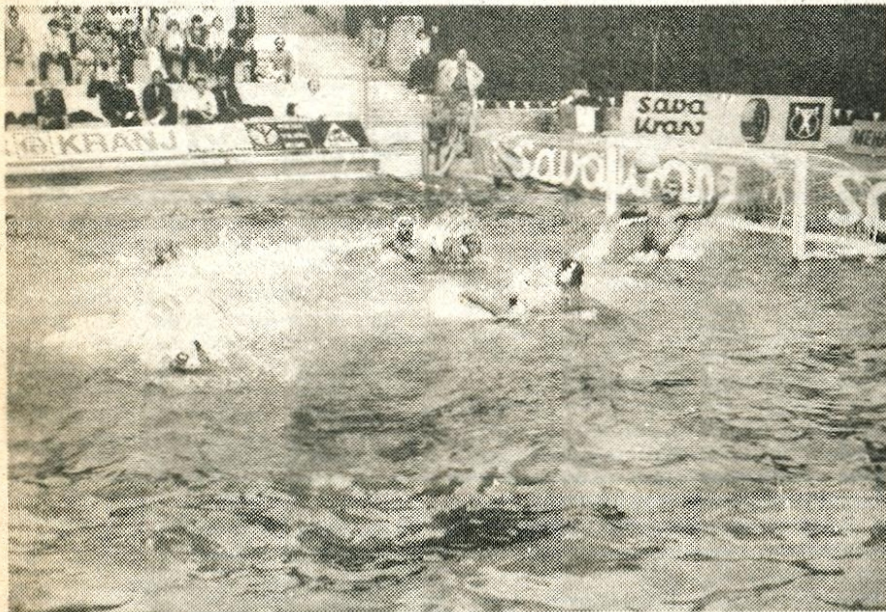
Izključitve — Triglav (Čalić, Balderman, Velikanje, Stariha, Kuhar, Čalić, Jadran (S. Tukić, S. Tukić, Jurić, Z. Tukić, Banovac).

Kazenski streli — Triglav 3 (3), Jadran 1 (1).

V odločilni tekmi za obstanek v ligi so Kranjanci odlično začeli, saj so s hitro igro in lepimi goli presenetili goste, ki jim

enako kot Triglavu gori pod nogami. Po izvrstnih dveh četrtinah je prišlo do preobrata. Gostje so igro prevzeli v svoje roke, izid izenačili in v zadnjih sekundah te četrtine je Balderman ponovno vzpostavil ravnotežje. V zadnji, ko je šlo za biti ali ne biti so triglavci z golom Baldermana povedli. Banovac pa je ponovno izenačil. Po lepem голу Čalića so domačini ponovno prevzeli vodstvo, toda gostje so ponovno dali gol. V zadnji minuti so celo povedli, vendar je nato Čalić spet dal zadetek in ponovno je bil izid remi. V zadnjih sekundah so imeli Kranjanci še priložnost, da to tekmo dobe, toda bili so nespretni in točka je odšla v Split.

Ta izid bolj odgovarja gostom, saj so dobili točko, ki je niso pričakovali. Ta je tako velika, da jim je že skoraj zagotovila obstanek v družbi najboljših. Kranjanci so ponovno dokazali, da ne znajo zmagovati. Čeprav so že vodili s tremi goli razlike, so ponovno v nadaljevanju napravili toliko napak, da jim je lahko točka le v uteho.

Na prvotligaškem vaterpolskem srečanju v letnem bazenu v Kranju sta se v derbiju z dna prvenstvene razpredelnice pomerili moštvi Triglava iz Kranja in Jadrana iz Splita. Čeprav obema tli pod nogami, sta le remizirali. Točka pa je bolj koristila gostom kot domačinom. Foto — J. Zaplotnik

NADIGRALI MORNARJA

KRANJ — I. ZVL Triglav : Mornar 8:6 (2:0, 2:2, 2:1, 2:3), letni bazen, gledalcev 200, sodnika Asi-ku (Novi Sad), Kosar (Herceg Novi).

Triglav: Vidic, Kuhar, Vukanac, Čalić, Svarc, Stariha, Velikanje, Malavašić, Strgar, Balderman, Novaković.

Mornar: Kacik, Filipović, Segvić, Bežina, Zovko, Matutinović, Družević, Jakša, Kukoc, Despot, Lavra.

Streli za Triglav — Balderman 3, Malavašić 2, Kuhar 1, Vukanac 1, Čalić 1; za Mornar — Matutinović 3, Filipović 1, Segvić 1, Družević 1.

Izključitve — Triglav (Čalić, Stariha, Svarc, Kuhar, Vukanac, Balderman, Svarc, Kuhar); Mornar (Bežina, Segvić, Družević, Matutinović, Filipović, Jakša s pravico zamenjave).

Kazenski streli — Triglav 1 (1), Mornar 0.

Kranjski prvotligaš ima ponovno možnost, da ostane v prvotligaški družini. Po

remiju z Jadranom iz Splita so namreč nato v sedemnajstem kolu igralci Triglava premagali Jadranovega soseda Mornar. Tako imajo le še točko minusa od Jadrana in dve prednosti pred Solarisom.

Samo srečanje je pokazalo, da Kranjanci znajo igrati. Že v prvi četrtini so presenetili goste. Bili so boljši in zasluženo so povedli. V drugi četrtini so umrtvili igro in dali enako število golov kot nasprotnik. V tretji so bili ponovno boljši, saj so Mornarja nadigrali predvsem s hitro igro, za slugo, da gostje niso prišli v vodstvo, pa ima domači vratar Novaković, ki je ključni poškodbi branil odlično. V odločilni četrtini, ki so jo dobili gostje, so triglavci ponovno zaigrali zrelo in tako sta preprotni točki ostali doma.

V sami igri je bilo še nekaj napak, ki pa se dajo za odločilno tekmo z Mladostjo iz Zagreba popraviti. Ta tekma naj bi odločila, ali bodo Kranjanci še prvotligaši ali ne.

D. Humer

Organiziranost temeljnih nosilcev TK

KRANJ — Dobra organiziranost telesno-kulturnih nosilcev bo omogočila uresničevanje dogovorjene politike na področju telesne kulture, zagotavljanja samostojnosti in samoupravnega povezovanja temeljnih dejavnikov glede na temeljno usmeritev, omogočala medsebojno usklajeno delovanje vseh nosilcev iste panoge in vseh dejavnosti ter upoštevala načela organiziranosti glede na množičnost, kvaliteto, strokovnost in možnost izvajanja programov glede na pomen in rezultate, in sicer od krajevne skupnosti do federacije.

Eden izmed temeljnih nosilcev je šolsko športno društvo, ki ima to značilnost, da vključuje vse učence na šoli v najrazličnejše oblike dejavnosti. Poleg tega SSD izbere učence in posebej organizira vadbo iz-

branih športnikov, ki so sposobni doseči vrhunske dosežke. Ta del SSD mora biti posebej organiziran s svojim odborom in strokovnim svetom. Tako se v SSD združuje rekreacija in selektivni šport. Obe področji dejavnosti pa morata imeti ločena strokovna sveta. Telesno-kulturno društvo v krajevni skupnosti ima lahko dve obliki, in sicer društvo za rekreativno dejavnost in usmeritev v selektivni šport ali društvo samo s selektivnim športom. Telesno-kulturna organizacija s samo selektivnim športom mora biti v občini organizacijsko povezana s šolskimi športnimi društvi, ki so se odločila razviti tiso določeno športno panogo, katere dogovorjeni nosilec v občini je to društvo. Organ upravljanja in strokovni svet takega društva morata biti

teniška skupnost. Gorenjskih tekmovalcev se udeležujejo igralci iz vseh občin, kar kaže da se namizni tenis spet uveljavlja. Še posebno pa smo lahko ponosni, da nas bodo mladinci Jauh in Habljan (Triglav) in Babic (Jesenice) ter mladince Mešec, Blazic in Kavcic (vse Sava) zastopali na troboju mladincev Slovenije. Koroske in Juliske Krajinje in predstavljali republiko reprezentanco.

Za igralce namiznega tenisa so že prva tekmovalca. V Hranistiku je bil I. selekcijski turnir članice. Nastopalo je 30 najboljših. V prvi skupini je bila Mešec (Sava) deveta, v drugi Blazic (Sava) četrta, v tretji skupini pa sta bili Savačanki Pavle in Svetina peta in osma. Na članski turnirju v Ljubljani ni bilo Gorenjcev. V Kranju in na Jesenicah pa je bil I. selekcijski turnir za učence in učence Gorenjske. Med učenci so bili v prvi skupini najboljši Habljan (Triglav), Podbregar (Jesenice) in Jeraša (Sava). Med učenci druge skupine pa Bukovec in Prelovsek (Triglav) in Novak (Sava).

Prvi selekcijski turnir je bil tudi za mladince in mladince. Mladince so igrali v Strazisku. Med 30 tekmovalkami je bilo tudi 5 igralcev kranjske Save, ki so zadovoljile. V prvi skupini je bila Mešec deveta, v drugi skupini Blazic deveta, v tretji pa je bila Svetinova peta in Bajljeva deveta. Med mladinci pa sta bila med Gorenjci uspešnejša Jauh in Jovic.

Kokrica presenetila

V ONL ni več neporažene ekipe. Doslej vodilni Korotan je namreč izgubil na Kokrici 3:2, čeprav je bil favorit. Omeniti velja tudi visoko zmago Save, ki je premagala Britof z 8:0 in zmago Senčurja v Naklem. Primskovo A je premagalo Trboje. V B ligi pa je brez poraza Predvor, ki je premagal Primskovo B, dobro pa je startala tudi ekipa Podbrezje.

Pri mladincih vodi Primskovo, ki je premagalo Predvor s 5:0. Naklo je slavilo v Trbojah s 5:4. Kokrica je odpravila novince Visoko, Senčur pa Filmarje. Kot kaže, so se igralci že ogreli v napetih prvenstvenih bojih. Bilo je tudi nekaj izključitev, ki pa so bolj rezultat nerazume kot pa grobosti.

V GOSTEH BREZ TOČK

Mladinska in članska selekcija Kranja sta v tem kolu gostovali v Kopru in Sežani. Obe sta se vrnila brez točk in bili poraženi z 2:0. Na teh težkih gostovanjih na točke sicer niso preveč računali, res pa je tudi, da so bili oboji blizu neodločenemu rezul-

Hokey Brata Žbontar v Celju

JESENICE — V sredo, 13. septembra, so na seji upravnega odbora hokejskega kluba Jesenice, ki ji je prisostvoval tudi predsednik HK Slovenije Dušan Zupančič, v osrednji točki dnevnega reda razpravljali o izpisnicah za nekdanja igralca prvega moštva HK Jesenice Marjana in Franca Žbontarja. Na podlagi vsestranske in tudi vsebinsko bogate razprave so se člani upravnega odbora odločili, da igralca dobita izpisnice matičnega kluba ter da pred tem poravnata vse obveznosti. Kot je znano, bosta brata Žbontar v tej hokejski sezoni zaigrala v celjskem prvotligašu. Upravni odbor HK Celje je že pred časom naslovil na upravo jeseniškega hokejskega kluba prošnjo za soglasje za oboja hokejista, da dobita izpisnice. Kot je razvidno iz dopisa, bo Franci Žbontar pomočnik trenerja prve ekipe HK Celje, poleg tega pa še pomočnik trenerja hokejske šole. Istočasno pa bo tudi igral za prvo moštvo HK Celje. Marjan Žbontar pa bo vadiatelj mladinske hokejske ekipe, bo pa tudi igralec prvega moštva HK Celje.

Ker v letošnji hokejski sezoni HK Celje nastopa v prvi zvezni hokejski ligi, se torej z okrepitvijo bratov Žbontar obeta zanimivejši razplet državnega prvenstva, kjer prav gotovo celjski prvotligaš ne bo igral stranske vloge. Izredno trd oreh bo tudi za HK Kranjsko goro, ki je letos spet pomlajen.

Poleg tega pa so na seji upravnega odbora razpravljali še o disciplinskih ukrepih za nedisciplinirane hokejiste prvega moštva HK Jesenice, predsedniku HZS Dušanu Zupančiču pa so predali prošnjo, da obvesti upravni odbor in aktiv komunistov HK Olimpija da se zopet sestanejo na skupni seji ter se pogovorijo o dosedanjih uspešnih skupnih akcijah ter o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju. Poudarili so, da sta prav HK Jesenice in HK Olimpija najbolj odgovorna za nadaljnji razvoj jugoslovanskega hokeja, ki že dala časa ni v zavidi položaju.

J. Rabić

Nogomet

tatu. Še posebej to velja za člansko ekipo, ki je bila na trenutke celo boljša od ekipe Tabora. Stejejo pa le zadetki, priložnosti pa se kaj hitro pozabijo. Zato bodo na domačem igrišču morali nadoknaditi zamujeno.

Medtem ko so bili kadeti Save prosti, pa so njihovi vrstniki iz Britofa gostovali v Mengšu. Zmagali so kar s 5:1 in prikazali dopadljiv nogomet. Za uspeh so zaslužni vsi, še posebej pa vratar Ajdovec, ki je ubranil enajstmetrovko in strelec Mrak. Rozman in Bradeško.

Tudi pri drugih selekcijah je prvenstvo v polnem teku. Po dveh kolu je brez poraza ekipa Save, sledijo pa Primskovo, Senčur, Britof, Naklo in Kokrica. Prikazane igre so sicer dokaj kvalitetne, vendar pa bo potrebno z nadarjenimi igralci, ki jih je precej, še veliko delati.

M. Subić

Nogometaši za pokal

KRANJ — Za uvod v novo tekmovalno sezono so nogometaši igrali za pokal maršala Tita. Igrale so ekipe članov. Bohinjeci so doma visoko premagali Blejce, kranjski Triglav je porazil v Lescah Leščane, Ločani pa so doma premagali Tržičane.

Rezultati: Bohinj : Blej 6:0, Lesce : Triglav 0:4, LTH (selekcija) : Tržič 7:6.

V tekmovalju za pokal Zvezze socialistične mladine Jugoslavije pa je Bohinj premagal Bled s 3:0, Triglav Lesce z 2:1, LTH (selekcija) pa Tržičane s 3:0.

P. Novak

Pomoč trenerjev

KRANJ — Izvršni odbor medobčinske nogometne zveze za Gorenjsko ugotavlja živahno nogometno dejavnost na Gorenjskem ni bati. Za tekmovalje so se pripravile številne ekipe in selekcije, tako da utegne biti tekmovalje zanimivo in kvalitetno. Pri tem imajo pomembno vlogo sodniki in pa tudi trenerji, ki pa se za zdaj premalo vključujejo v prizadevanja za kvalitetni vzpon nogometa na Gorenjskem. Temeljna zveza nogometnih trenerjev Gorenjske ima pri tem pomembne naloge.

Boljši časi za nogomet se obetajo tudi v skofjeloški občini. 4. selekcija (mladinci) pod okriljem Alpele se je že vključila v republiško tekmovalje, prihodnjo sezono pa se za enak korak odločajo tudi pri drugih selekcijah. S tem se bo gorenjski nogomet v republiki še bolj uveljavil.

P. Novak

Kolesarstvo

Kurent trinajsti

PULJ — Od petka do nedelje se je skoraj 80 mladih kolesarjev iz osmih držav pomerilo na 335 kilometrov dolgi 18. mladinski mednarodni dirki Po Istri. V treh napornih etapah od Pulja do Umaga (104 km), od Umaga do Labina (116 km) in od Rabca do Pulja (115 km) je imel največ uspeha Italijan Ennio Salvador, ki je osvojil prvo mesto s časom 9:02.40 pred Andrejem Žubičem, državnim reprezentantom iz Ljubljane, ki je za zmagovalcem zaostal le za 15 sekund.

V mladinski reprezentanci Jugoslavije je nastopil tudi Kranjec Marko Čuderman, ki je v skupnem seštevku osvojil 21. mesto in bil drugi v gorskih ciljih, njegov klubski tovariš Stane Kurent, ki je nastopil za ekipo Slovenije, pa je bil na koncu dirke 13. Precej dober čas mu je prineslo tretje mesto v zadnji etapi.

SOLIDNI PO HRVATSKEM ZAGORJU

ZAGREB — Tu je bil v nedeljo start tradicionalne 13. dirke članov Po Hrvatskem Zagorju, ki je bila dolga 123 kilometrov in je imela cilj v Zlataru. Zmagal je Zagrebčan Bobovan s časom 3:09.25, 4. je bil z istim časom Kranjec Udovčić, 6. Pečnik, 8. Rozman in 11. Kozjek.

H. J.

Rokomet

Finale veteranom

KRANJ — Končalo se je tekmovalje za jugoslovanski rokometni pokal na področju Gorenjske. Sodelovalo je 18 ekip, ki se odigrale 18 srečanj. Največ uspeha so imele ekipe Jelovice veterani, Duplje veterani in kranjske Save. V nadaljnjem tekmovalju se je uvrstila ekipa veteranov Jelovice z zmago v finalni tekmi nad ekipa dupljskih veteranov.

Izidi četrtfinala: Jelovice (veterani) : Tržič (veterani) 28:23 (20:12), Duplje (veterani) : Gor. sejem 30:24 (15:12), Sava je bila prosta.

Rezultati polfinala: Sava : Jelovice (veterani) 23:34 (9:19), Duplje so bile proste: finale Jelovice (veterani) : Duplje (veterani) 28:21 (15:9).

JELOVICA (VETERANI) : DUPLJE (VETERANI) 28:21 (15:9)

Sk. Loka — Finalna rokometna tekma jugoslovanski rokometni pokal na področju Gorenjske. Igrišče Puštal, sodnika Bernard (Kranj) in Hafner (Zabnica), gledalcev 100.

Jelovice (veterani): Debenec, Koželj, Kristan, Oblak, Kalamar, Jeršin, Pokorn, Cater, 4. Ojdamci, 1. Cerovski, 1. Duplje (veterani): Maks Boncelj, Grašič, Konjar, 2. Franci Rakovec, 5. Brane Rakovec, 1. Lado Boncelj, 1. Vrtač, 9. Silvo Boncelj, 1. Hkavec, Menegajla, 2.

Na igrišču Puštal v Sk. Loki sta se v finalni tekmi za jugoslovanski rokometni pokal na področju Gorenjske srečali vrsti veteranov Jelovice in Duplje. V zanimivem srečanju so bili boljši rokometarji Jelovice, ki so zmagali s sedmimi goli prednosti. V 10. minuti je bil diskvalificiran zaradi ugovarjanja igralec dupljskih veteranov Grašič. Leti so nadaljevali srečanje z igralcem manj. Rokometarji veteranov Jelovice so se z zmago nad veterani Duplje uvrstili v nadaljnjem tekmovalju in osvojili lep prehodni pokal.

J. Kuhar

Tržič : Predvor

Kranj — Jutri bodo odigrali predkolo finala Pokala mladosti na področju Slovenije za moške in ženske ekipe, ki so se uvrstile s področnih tekmovalj in republiških ligašev, nastopile pa ne bodo ekipe Alpele, Krke in Olimpije med ženskimi ekipami in Celje in Slovan med moškimi ekipami. Med moškimi ekipami bo nastopilo 14 ekip, gorenjske ekipe pa se bodo pomerile takole: jutri ob 16.30 bo na igrišču Puštal v Škofi Loki srečanje med ekipama veteranov Jelovice, ki so bili zmagovalci področnega tekmovalja in drugoligašem Jelovice. Tekmo bosta sodila Hafner in Porenta. Rokometarji Tržiča pa bodo gostovali ob 19. uri na Kodeljevem v Ljubljani pri veteranih Slovana, tekmo pa bosta sodila Dom in Jug iz Celja.

Zenski ekipi Tržiča in Predvora pa sta se dogovorili, da bosta pokalno tekmo odigrali v petek ob 19. uri v Križah, sodila pa bosta Bašar in Kužel. Se bodo Tržičanci v pokalnem srečanju oddolžili Predvorčanom za nedeljski poraz v prvenstveni tekmi? Zrebanje ekip za osmino finala za Pokal mladosti, ki se bo odigralo 4. oktobra, bo 26. septembra ob 10. uri v prostorih Rokometne zveze Slovenije.

J. Kuhar

Uspeh Jelovice, Alpele in Predvora

KRANJ — V nadaljevanju druge zvezne rokometne lige — moški in ženske — republiške ženske lige so Jelovice iz Škofi Loke, Alpele iz Zelenikov in Predvor v tem kolu zabeležili popoln uspeh. Vsi trije so osvojili nove pare prvenstvenih točk.

Igralci Jelovice so doma gostili Varteks. Čeprav so ga premagali le z golom prednosti, to ne zmanjšuje njihovega uspeha. Deleka Alpele so gostovala v Novem mestu, kjer so premagala domačega drugoligaša V ženskem gorenjskem derbiju slovenske rokometne lige pa so Predvorčanke doma slavile nad Tržičankami.

Izidi — Jelovice : Varteks 22:21 (8:11), Krka : Alpele 19:27 (8:15), Predvor : Tržič 15:13 (4:5).

J. Kuhar

Kako je organiziran nogomet v Kranju

Selekcijska piramida

KRANJ — Tako in podobna vprašanja si zastavljajo mnogi, ki so kakorkoli vezani na nogomet ali pa jih zanima, kako je organiziran nogomet v Sloveniji in v Kranju. Mnoge nejasnosti s pojmom selekcije in zaverovanost v star način dela so vzroki, ki novo ureditev v nogometu le ovirajo.

Najprej je potrebno pojasniti, kam je usmerjena temeljna aktivnost nogometnih delavcev. To so nedvomno osnovne šole, kjer se učenci, ki želijo igrati nogomet, vključujejo v nogometne krožke. Druga stopnja so druge selekcije, ki delujejo na solah ali pa združujejo učence vseh sol v eni ekipi. Delo z drugimi selekcijami je navezano na nogometne klube. Prehod v višjo selekcijo (kadeti) je pogojen z ambicijami, talentom in delovnimi navadami vsakega nogometaša. Četrta selekcija so mladinci, ki že nastopajo v SNL. Iz mladinske vrste in le redno iz vrst perspektivnih rekreativcev pa se tvori peta selekcija, ki predstavlja določeno nogometno celoto v slovenskem prostoru.

Višja stopnja, šesta selekcija, sta npr. Mercator ali Maribor, ki nastopata v drugi ZNL. Vrh te selekcijske piramide pa tvori sedma selekcija Slovenije, sedaj prvoligaški Olimpija.

Starostne omejitve pa so naslednje: I. selekcija od 10 — 12 let, II. selekcija od 12 — 14 let, III. selekcija od 14 — 16 let, IV. selekcija od 16 — 18 let in peta selekcija nad 18 let z omejitvijo, da v njej lahko igrajo le trije igralci nad 24 let.

Zakaj taka omejitev, ki je v prvem obdobju pomenila padec kvalitete v SNL? Razlog je predvsem v tem, da se omogoči afirmacija mlajšim igralcem, ki lahko še napredujejo v višje selekcije zveznega ranga. Starejši pa lahko svojo nogometno pot nadaljujejo v rekreaciji.

Taka bi bila v kratkem selekcijska piramida, ki pogojuje tekmovalne enote pete selekcije. Že pogled na obširnost in množičnost dela pove, da so vsa prizadevanja usmerjena v delo z mladimi nogometaši, ki naj s prehajanjem v višje selekcije in range tekmovalja uresničijo svoje tekmovalne ambicije.

V Kranju so bili storjeni precejšnji napori na vseh področjih, da je bila formirana ena selekcijska piramida s stiri najstarejšimi selekcijami. Za to je bilo potrebno delo iz temeljev. Potrebno je bilo formirati vse selekcije, jim zagotoviti strokovno vodstvo, kar je daleč naipomembnejše, formirati sistem tekmovalja, zagotoviti opremo in sredstva. Napori vseh nogometnih delavcev so bili poplačani s podporo vseh pozitivnih tokov v nogometu, NZS in v občini, kjer pa je ta podpora še vedno presibka.

Kranj ima tako šest prvih selekcij, ki tekmujejo v malem nogometu v medšolski ligi, šest drugih selekcij, ki so pod okriljem klubov, dve tretji selekciji (Britof, Sava) in četrto in peto selekcijo Kranja. Piramida je bila tako formirana in zdajšnji napori so usmerjeni v čim bolj strokovno in vzgojno delo z mladimi nogometaši in proročilo v druge gorenjske občine, kar je dokaj težavno. Še v Kranju so težave s financiranjem, saj je osminalist starih milijonov za eno leto in za stiri najstarejši selekciji odločno premalo.

Nogometne selekcije torej niso tuje v nogometu, ampak so le sad prizadevanj, da bi se tudi v nogometu začelo delati se bolj strokovno in načrtno. Navpični prehod iz nižjih v višje selekcije je osnoven, vodoravni prehod iz rekreacije v vrhunski nogomet pa dopolnilo.

Kranj je kot center priznan kot eden najboljših urejenih selekcijskih centrov. Prav to pa je vzpodbuda za prihodnje, saj lahko trdimo, da se je v preteklem letu delalo več in bolje kot desetletja nazaj. Enotna pomoč klubov in TKS je bila opora pri graditvi piramide, ki sedaj deluje s polno paro. Kot ilustracijo naj omenimo, da ima Kranj po dolgih letih zopet igralce v republiški pionirski reprezentanci! Prav tako je pri mladincih! To je nov dokaz dela na vseh ravneh. V hodu pa bo potrebno še izdatnejša pomoč vseh, ki imajo radi nogomet in tudi rezultati bodo še boljši.

M. Subić

I. letne športne igre zdravstvenih delavcev Slovenije

Na prvih letnih športnih igrah zdravstvenih delavcev v športnem parku Tivoli na Golniku so največ uspeha imeli delavci Kliničnega centra Ljubljana. Bili so najboljši v končnem ekipnem seštevku.

Klinični center zmagovalec

GOLNIK – V novem športnem parku Tivoli, slovesna otvoritev je bila v petek, na Golniku je sindikalna organizacija Kliničnega centra Ljubljana TOZD Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik pripravila prve letne športne igre zdravstvenih delavcev Slovenije. Na tem prvem srečanju je nastopilo trinajst kolektivov slovenskih bolnišnic, ki so merili moči v nogometu, krosu, šahu, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu in balinanju.

Tekmovanje je pokazalo, da imamo tudi med delavci bolnišnic dobre športnike. Tekmovanja so bila na dokaj visoki športni kvaliteti, saj so vsi pokazali dobro igro, ki je bila pogojena še s pravo borbenostjo. V odlični organizaciji domačih športnih delavcev na Golniku so največ uspeha imeli tekmovalci in tekmovalke Kliničnega centra Ljubljana, saj so v vseh panogah pobrali skoraj vsa prva mesta. To jim je prineslo tudi prvi naslov vseekipnega zmagovalca.

Vrstni red – moški: šah – 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Trbovlje, odbojka – 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Slovenj Gradec, kegljanje – 1. Maribor, 2. Celje, 3. Ljubljana, košarka – 1. Ljubljana, 2. Sempeter, 3. Celje, nogomet – 1. Ljubljana, 2. Trbovlje, 3. Valodoltra, streljanje – 1. Ljubljana, 2. Topolšica, 3. Ptuj, namizni tenis – 1. Ljubljana, 2. Idrija, 3. Jesenice, balinanje – 1. Ljubljana, 2. Sežana, 3. Valodoltra, kros – 1. Ljubljana, 2. Slovenj Gradec, 3. Topolšica.

ženske – odbojka: 1. Maribor, 2. Valodoltra, 3. Sempeter, košarka – 1. Maribor, 2. Celje, 3. Ljubljana, kegljanje – 1. Maribor, 2. Ljubljana, 3. Novo mesto, namizni tenis – 1. Maribor, 2. Ljubljana, 3. Sežana, streljanje – 1. Sežana, 2. Topolšica, 3. Ljubljana, kegljanje – 1. Maribor, 2. Ljubljana, 3. Novo mesto, kros – 1. Ljubljana, 2. Jesenice, 3. Maribor.

ekipni vrstni red – 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Valodoltra, 4. Slovenj Gradec, 5. Sežana, 6. Novo mesto, 7. Celje, 8. Jesenice, 9. Ptuj, 10. Topolšica, 11. Trbovlje, 12. Idrija, 13. Sempeter.

dh
Foto: J. Zaplotnik

Novi športni park Tivoli na Golniku je odlično prestal svoj krst. Sindikalna organizacija Klinični center Ljubljana TOZD Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik je bila namreč organizator prvih letnih športnih iger zdravstvenih delavcev Slovenije. V streljanju z zračno puško so se pomerile moške in ženske ekipe.

Smučarski skoki

Šilar zmagal v Logatcu

Logatec – Na meddruštvenem tekmovanju v skokih na 20-metrski skakalnici v Logatcu so nastopili tudi Kranjčani. Med mlajšimi pionirji je zmagal Dušan Šilar (Triglav), Jagodic je bil tretji, Škrjanc četrti, Justin šesti, Stirn osmi, Kešnar deveti, Gorjup deseti in Melin enajsti. Med starejšimi pionirji je bil Česen dvanajsti, med mlajšimi mladinci pa Rogelj šesti.

SLABA UDELEŽBA V MOSTECU

Ljubljana – Na tekmovanju v Mostecu pri Ljubljani je bilo tekmovanje v smučarskih skokih, na katerem ni bilo pričakovane udeležbe. Najboljši mladinci in člani niso nastopili. To velja tudi za Bogdana Norčiča, ki je s trenerjem Zajcem na treningu v Bad Ausseju v Avstriji. Med člani je zmagal domačin Kajzer, nov rekord skakalnice pa je s 55 metri postavil Ljubljancin Krizaj. Med mladinci je bil najboljši Ulaga (Ilirija), od Gorenjcev pa je bil Globočnik četrti, Jeseničan Baloh peti in Kranjčan Bizjak osmi.

J. Javornik

NESREČE

Neprevidno na glavno cesto

Boh. Bistrica – V petek, 15. septembra, ob 17.50 se je na regionalni cesti v bližini Boh. Bistrice pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznica osebnega avtomobila Hribar Viktorija-Tatjana (roj. 1928) iz Ljubljane je peljala od Bleda proti Boh. Bistrici, s stranske ceste pa je na prednostno zapeljal voznik osebnega avtomobila Mustafa Tufek (roj. 1955) z Jesenic, ne da bi se prepričal, če je prosto. V trčenju sta bila voznik Tufek in sopotnik Polde Čuden z Jesenic težje ranjena in so ju prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih pa je za 60.000 din.

Izsilila prednost

Podvin – V soboto, 16. septembra, ob 15. uri se je v križišču stranske ceste z magistralno pripetila prometna nesreča, v kateri je bil huje poškodovan Janez Robič. Voznica osebnega avtomobila Terezija Furlan (roj. 1920) iz Maribora je v križišču zapeljala na prednostno magistralno cesto prav tedaj, ko je z desne strani pripeljal voznik motornega kolesa Janez Robič (roj. 1958) iz Ljubljane. Voznik Robič je sicer zaviral in hotel avtomobil obvoziti po desni, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Trčil je v avto, tako da sta s sopotnikom padla. Hudo ranjenega voznika Robiča so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Izsilil prednost v križišču

Kranj – V petek, 15. septembra, nekaj po 22. uri se je v križišču obvoznice in Ljubljanske ceste v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Redžo Krasnič (roj. 1937) iz Kranja je brez voznškega dovoljenja pripeljal po obvoznici in v semaforiskem križišču pri Iskri zavijal v levo proti centru mesta. Iz Labor pa je tedaj pripeljal voznik kombija Janez Sotšek (roj. 1944) iz Ljubnega, ki je v križišču imel prednost, vendar pa je začel zavirati, ker je opazil, da mu voznik Krasnič ne misli odstopiti prednosti. Kljub prizadevanju, da bi preprečil trčenje, je kombi treščil v fiat 750 voznika Krasniča. Ob sunku je iz Krasničevega avtomobila padel sopotnik Anto Marjančič (roj. 1935) iz Kranja in se lažje ranil. Lažje je bila ranjena tudi sopotnica Slavica Ložar, sicer lastnica avtomobila. Škode na vozilih je za 40.000 din.

Padel z motorjem

Kranj – V nedeljo, 17. septembra, ob 7.50 je na Gaštevskem klancu padel z motornim kolesom Vladimir Sodin (roj. 1958) iz Kranja. Motorist je peljal proti Laboru in ga je zaradi hitrosti v ovinku zaneslo na bankino, kjer je padel in huje ranjen obležal. Zdravi se v Kliničnem centru.

Obrnjen znak – nesreča

Kranj – Na Stražiški cesti se je v četrtek, 14. septembra, ob 22.25 pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Vid Drinič (roj. 1955) iz Zg. Brnika je prepozno opazil, da se cesta končuje s stopnicami, tako da je padel in huje ranjen obležal. Prometni znak, ki opozarja voznike, da je cesta zaprta za ves promet, stoji sicer 50 metrov pred stopnicami, vendar pa je bil obrnjen v nasprotno smer in ga voznik ni mogel opaziti.

L. M.

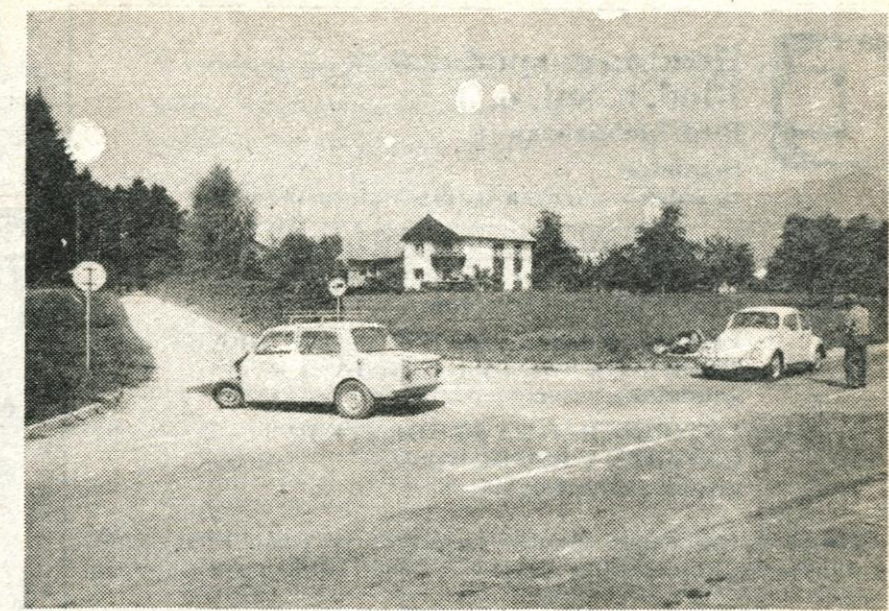
Skrb

za večjo varnost v prometu

Jesenice – Pred kratkim se je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine sestel na prvi seji novega mandata. V okviru sveta bodo delovale tri komisije, in sicer komisija za splošno varnost prometa, komisija za prometno vzgojo v vrtec, osnovnih šolah ter srednjih šolah ter komisija za predlaganje priznanj in nagrad, po potrebi pa še komisija za informiranje.

Osnovno pozornost so na seji namenili mentorstvu prometne vzgoje na osnovnih šolah. Od 1. oktobra dalje bo pri VIZ na Jesenicah mentor za promet, katerega osnovna naloga je spodbujati aktivnost na tem področju na šolah, ne bo pa seveda odgovoren za vse delo na področju šolske prometne vzgoje. Predvsem se morajo tudi učitelji zavedati, da so soodgovorni za varnost v cestnem prometu in temu primerno usposabljanje tudi učence za obnašanje v prometu. Predvsem si morajo šole prizadevati, da bi prometni krožki res zaživeli.

Zavedati pa se je treba, da se prometna vzgoja začne že doma. Šola pa

KRANJ – V petek, 15. septembra, dopoldne je voznik osebnega avtomobila Milan Dolonšek iz Leš zapeljal s stranske ceste na prednostno Cesto na Brdo, po kateri je prav tedaj peljal tovornjak, vozil ga je Jože Koželj z Ilovke. V trčenju ni bil nihče ranjen, na osebnem avtomobilu, ki mu je odtrgalo prednji del, pa je škoda za 10.000 din, na tovornjaku pa za polovico manj. – Foto: I. S.

Nesreča pri prehitevanju

Kranj – V soboto, 16. septembra, nekaj po 15. uri se je na regionalni cesti med Kranjem in Brnikom v blagem ovinku pred odcepom ceste za Senčur pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Fadil Mahmutović (roj. 1959) z Jesenic je prehiteval nek avtomobil, pri tem pa ga je zaradi hitrosti začelo zanašati, zapeljal je s ceste na travnik in se prevrnil. V nesreči sta bila sopotnik Ramko Maletič huje, sopotnica Slavojka Bošković lažje ranjena. Škode na avtomobilu je za 30.000 din.

Gorska nesreča

V soboto, 16. septembra, okoli 11. ure je nenamerno sprožen kamen padel na glavo planinke Vide Brežigar iz nove Gorice, ki je skupaj z možem bila na poti proti Skrlatici. Huje ranjeno so reševalci iz Mojstrane, potem ko ji je prvo pomoč nudil dr. Robič, prenesli v dolino, od tam pa jo je rešilec odpeljal v jeseniško bolnišnico.

V skladu s 154. členom statuta

GP Megrad Ljubljana

TOZD Elmont n. sub. o. Bled

komisija za razpis pri delavskem svetu razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili za individualnega poslovnega organa

direktorja TOZD

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo strokovno izobrazbo VIŠ ali STŠ – ekonomske, organizacijske ali elektro smeri
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem področju
- da imajo samoupravni socialistični odnos
- da sprejemajo program razvoja TO, oz. zbor delavcev sprejme program razvoja, ki ga predloži kandidat.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici z oznako Za razpisno komisijo v 15 dneh od dneva objave na naslov: GP Megrad TOZD Elmont, Cankarjeva 1, Bled.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sklepu komisije.

VIZ TOZD VGZOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA JESENICE

objavlja prosta dela in naloge

VODJA KUHINJE – EKONOM

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoj: gostinska šola – kuharske smeri, 5 let delovnih izkušenj, organizacijske sposobnosti in moralnopolitične kvalitete.

Za objavljena dela in naloge velja poskusno delo (dva) meseca.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi del in nalog.

R. K.

SPREHOD Z VOZIČKOM – Stari del mesta Kranja je zaradi popravila mostu čez Kokro primeren tudi za takole brezskrbno vožnjo dveh vozičkov vtrci, pa še bati se ni, da bi dojenčkom škodili izpušni plini še pred kratkim gostega prometa. – Foto: J. Zaplotnik

Gozdno gospodarstvo

Bled, n. sol. o.

Bled, Ljubljanska 19

razpisuje

za šolsko oziroma študijsko leto 1978/79

2 ŠTIPENDIJI ZA UČENCE GOZDARSKEGA ŠOLSKEGA CENTRA POSTOJNA – gozdarska tehniška šola;

1 ŠTIPENDIJO ZA UČENCE GRADBENE TEHNIŠKE ŠOLE V LJUBLJANI – geodetska smer

1 ŠTIPENDIJO ZA ŠTUDENTE BF UNIVERZE V LJUBLJANI – gozdarski oddelek.

Prijave bo sprejemalo Gozdno gospodarstvo Bled, Bled 64260, Ljubljanska 19 – skupne službe v 15 dneh od dneva objave tega oglasa.

Kandidati morajo prijavi za štipendiranje na obrazbu DZS 1,65 (prošnja za štipendijo) priložiti:

1. overjene prepise ali fotokopije dokazil o učenem uspehu (letno spričevalo za šolsko leto 1977/78, potrdilo o vseh opravljenih izpitih);
2. dokazila o osebnih dohodkih staršev v obrazcu prošnje za štipendijo se morajo nanašati na koledarsko leto 1977;
3. potrdilo SOB o premoženjskem stanju in številu družinskih članov;
4. izjavo kandidata, da ne sprejema druge štipendije oziroma potrdilo, da nima obveznosti iz prejšnjega štipendiranja;
5. mnenje šole, organizacije ZSMS ali ZKS na šoli.

Višina štipendije bo določena skladno z določili družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SRS.

Pri štipendiranju bodo imeli prednost kandidati, ki so v slabšem materialnem položaju, kandidati iz delavskih in kmečkih družin in tisti, ki imajo boljši uspeh v šoli.

zavarovalna skupnost triglav

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri delovni skupnosti

Zavarovalne skupnosti Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

objavlja naslednja prosta delovna opravila in naloge

cenitve škod
premoženjskih zavarovanj

Za ta delovna opravila in naloge se zahteva višja strokovna izobrazba gradbene smeri in 4 leta ustrezni delovni izkušnji.

K prošnji za pridobitev lastnosti delavca je treba priložiti dokazilo o strokovnosti in kratek življenjepis.

Prošnje sprejema sektor za samoupravno organiziranost in kadre. Rok za sprejem prošnji poteče 15. dan po objavi.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj z n. sol. o.

TOZD Operkarne b. o.

razglasa naslednja prosta dela in naloge

OPRAVLJANJE PREV. OZOV OPEKE Z VILICARJEM

(v peč), za PE Strazišče in PE Česnjevek

Pogoji: izpit za voznika avtomobila, strokovni izpit

Kandidati naj pošljejo ponudbe na odbor za medsebojna razmerja TOZD Operkarne ali se osebno zglasijo v obratih Strazišče ali Česnjevek. Rok za prijavo je 8 dni.

Domplan Kranj

Odbor za medsebojna razmerja
Kranj, Cesta JLA 11

objavlja prosta dela oziroma naloge za

1. VODENJE OPERATIVNEGA IZVAJANJA URBANISTIČNIH NALOG
2. NADZOR STROJNIH INSTALACIJ

Za uspešno opravljanje objavljenih del oziroma nalog morajo kandidati poleg splošnih izpolnjevati se naslednje pogoje:

- pod 1.: da imajo visoko strokovno izobrazbo smer arhitektura strokovni izpit
4 leta delovnih izkušenj
- pod 2.: da imajo končano srednjo tehniško šolo za strojništvo strokovni izpit
dve leti delovnih izkušenj na področju energetike ali toplovodnih instalacij

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po objavi na gorji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih dobe kandidati v splošnem oddelku DO Domplan.

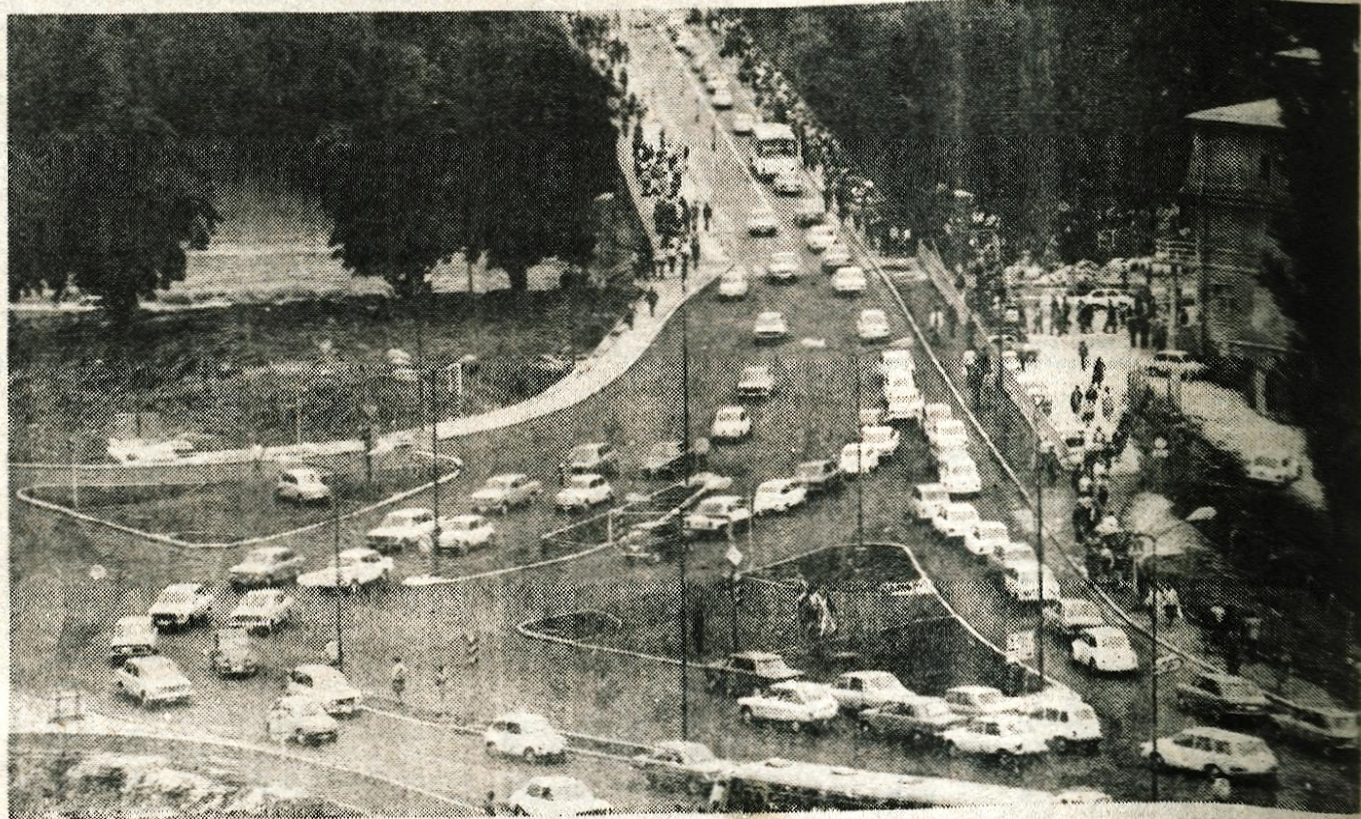
Kandidati bodo pismeno obveščeni o uspehu izbire v 10 dneh po opravljeni izbiri.

1

2

3

Oko in pero

1. Srce nagaja v hrib, pa nič za to, saj največje bogastvo zdravje je telo.
2. Konjica vpregla so najmlajši, čeprav z vlakom vozila bi se rajši.
3. Na cestah (naših) že je taka gneča, da morah iznati vozila bi leteča.
4. Letalo res je hitro in udobno, a kaj, ko je za igro prenerodno.
5. Kje čolnari so ostali, da resla bi poganjali.

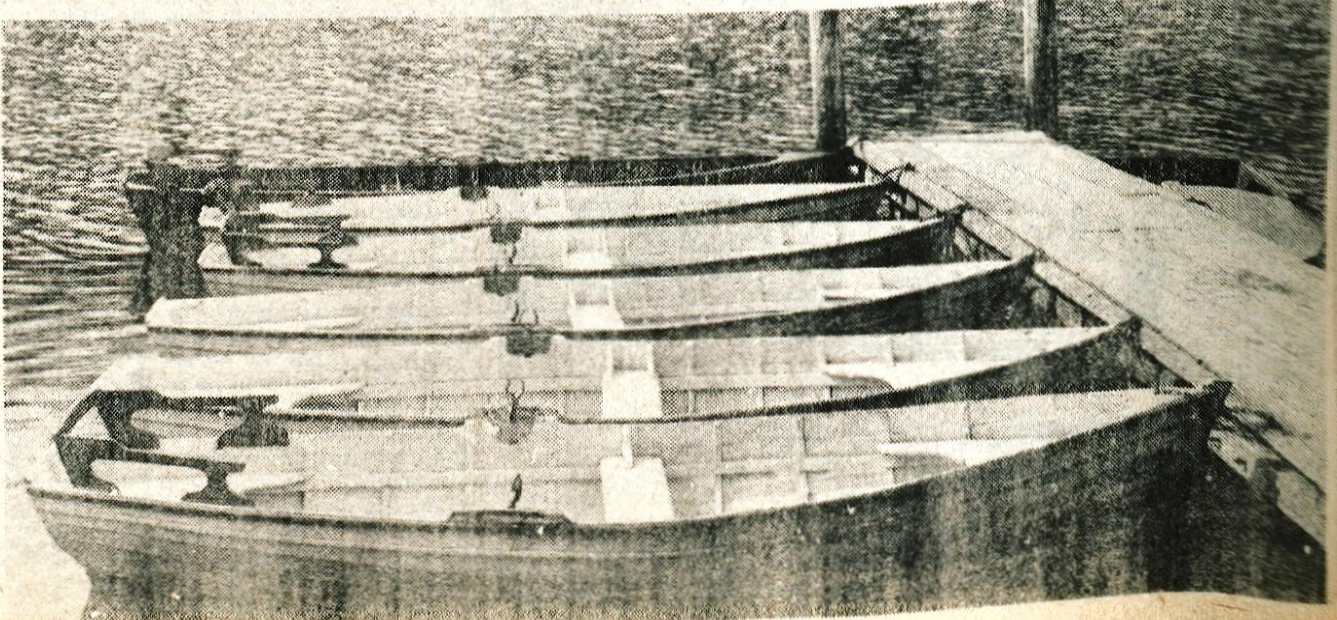
Kritično uho naj se me usmili, saj prvič posretila sem se rimi. Zato pa slike boljše so, saj melo jih je Perdanovo oko.

Helena Jelovčan

4

5

Kranjčani na četrtem srečanju
pobratenih mest

Na svidenje v Bitoli

Od 8. do 10. septembra so se na četrtem srečanju v Hercegovnem našli mladi iz pobratenih mest Osijeka, Bitole, Zemuna, Banjaluke, Kranja in mesta gostitelja. Pobratimstvo, sklenjeno pred štirimi leti, ima namen, da se mladi zblížajo in navežejo tesnejše stike na različnih področjih dejavnosti. Letošnjega srečanja so se poleg njih udeležili še predstavniki občinskih konferenc ZSMS iz Novega mesta in Sarajeva, ki sodelujejo s Hercegovnim.

O vtisih s srečanja so po vrnitvi pripovedovali trije kranjski mladinci.

Marjeta Bren je bila vodja delegacije: »Tovrstno zblíževanje mladih je resnična kovačnica bratstva in enotnosti vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Čeprav je imel letos organizator nekoliko nespretno roko, je treba vsebinsko stran srečanja vseeno pohvaliti. Program je bil uresničen, le vodje delegacij posameznih občinskih konferenc smo se premalokrat sestali, tako da se o kakšnih novih oblikah sodelovanja nismo dogovorili. Vsekakor pa bo treba sodelovanje razširiti na osnovne ter družbene organizacije in omogočiti povezovanje med njimi. Seveda so s tem povezani večji finančni stroški, kar pa ne bi smelo predstavljati zapreke. Zdaj je stalna oblika našega sodelovanja poleg srečanja tudi mladinska delovna brigada, ki jo sestavljajo mladi iz vseh šestih pobratenih mest. Letošnja je sodelovala na progi Šamac – Sarajevo.«

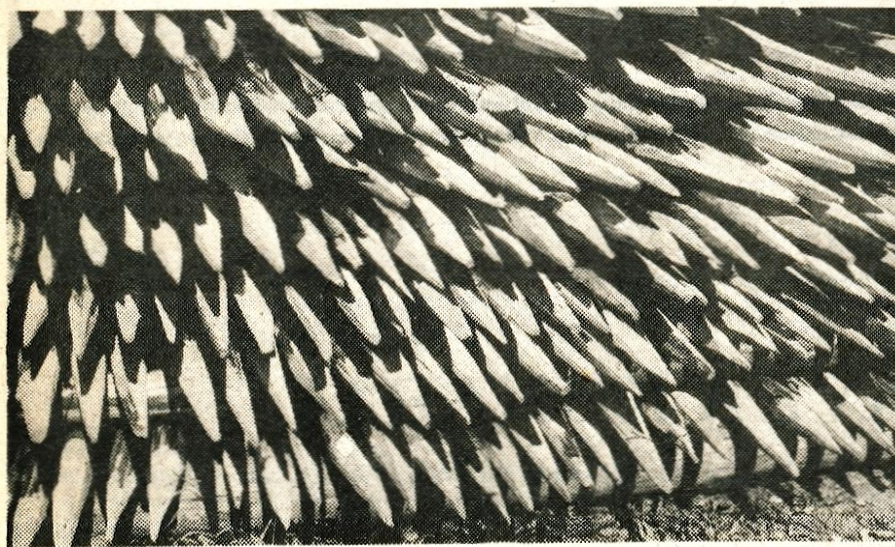
Janez Nahtigal: »V kranjski delegaciji sem zastopal področje razvijanja in negovanja tradicij NOB, ki je bila ena od pglavitnih tem letošnjega srečanja. Zdi pa se mi, da pravega uspeha ni bilo; vse pre-

večkrat smo se vračali v zgodovino, medtem ko se o konkretnih nalogah skoraj nismo pogovarjali. Opazil sem, da to področje v pobratenih mestih zaenkrat nima pravega mesta. Verjetno bo naša največja naloga oblikovati bratsko pohodno brigado, o kateri smo nekaj besed že spregovorili na srečanju v Hercegovnem.«

Bernarda Oman je sodelovala kot recitarka: »Nastopala sem v zabavno glasbenem programu, ki ga je občinska konferenca mladine iz Hercegovnega pripravila na večer pred dnevom jugoslovanske vojne mornarice. Ta večer so se predstavili tudi pevci zabavne in narodno zabavne glasbe. Kranj sta zastopali Nevenka Šviligoj in Bernarda Benček, ki sta se dobro odrezali. Kranjčani smo zadovoljni tudi z nastopom plavalcev Irene Berložnik, Mirana Praprotnika in Bojana Šmida. Tako je bilo za nas srečanje vsestransko uspešno. Škoda je le, da smo premalo govorili o nalogah za nadaljnje sodelovanje. Temu bomo morali v Bitoli, kjer bo prihodnje leto peto srečanje, posvetiti več pozornosti.«

Besedilo in slike
Miro Erzin

OSTRICE, BODICE

Foto: J. Zaplotnik

Med odmorom prve četrtine vaterpolskega srečanja Triglav: Jadran (Split) je predsednik VK Triglav Mate Bečić podelil priznanja ob njihovi tridesetletnici. Zlata priznanja so dobili posamezniki, delovni kolektiv Sava ter naše športno uredništvo. Priznanje je za naše uredništvo prevzel glavni urednik Igor Slavicec. Foto: — J. Zaplotnik

Priznanje za naše športno uredništvo

Po mednarodnem lokostrelskem dvoboju ZDA – SFRJ so v gostišču Vintgar podelili tudi priznanja LZ Slovenije. Priznanja za uspešno sodelovanje so prejele tudi športne redakcije ČGP DELO, DNEVNIK, RTV Ljubljana in naše športno uredništvo. Našemu športnemu sodelavcu je to priznanje izročil predsednik LK Jugoslavije Urban Dermastia.

VII. odprto republiško prvenstvo radijsko vodenih brodarskih modelov

Največ našim severnim sosedom

ŠOBEK – Zveza organizacij za tehnično kulturo Radovljica je za vikend na Šobčevem »bajaru« pripravila že sedmo odprto republiško prvenstvo radijsko vodenih brodarskih modelov. Na dvodnevem tekmovanju je v sedmih kategorijah nastopilo dvaintrideset tekmovalcev iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije.

V odlični organizaciji prireditelja so največ uspeha imeli naši severni sosede, saj so njihovi modeli zmagovali kar v petih kategorijah. Tudi naši so se dobro borili z bolj opremljenimi avstrijskimi modeli. To kaže, da je za to vrsto tehnične kulture vse več zanimanja, pa čeprav je »konjiček« precej drag. Za izdelavo in vso ostalo opremo modelarskih brodarskih modelov je potrebno namreč odšteti precej denarja. Vemo pa, da vsi, ki se želijo ukvarjati s tem »konjičkom« vedno nimajo dovolj velikih denarnih »žepov«.

Vseeno pa smo s sedmo prireditvijo lahko povsem zadovoljni, saj se je pokazalo, da imamo dober naraščaj. In še nekaj je pri tem zanimivo. Na vseh osnovnih šolah v radovljiški občini imajo krožke za izdelavo teh brodarskih modelov. Tekmovanje je bilo hkrati prava propaganda tudi za to vrsto tehnične kulture. Organizatorji prav zato zaslužijo vso pohvalo.

STRAHINJ PRI NAKLEM – Na spominski slovesnosti ob 36. obletnici borbe 2. bataljona Kokrškega odreda v Udinem borštu se je v nedeljo pri spomeniku padlim ob lepem sončnem vremenu zbrala množica krajanov, preživelih borcev, članov ZB in drugih. Prav te dni je namreč minilo že 36 let od junaške dva dni trajajoče bitke Perkovega bataljona. Borci, ki so se vračali s hrano iz Smukovega mlina pri Kržah, je v Udin borštu dohitel dan, zato so sklenili odriniti proti Storžiču šele ob mraku, spotoma pa so nameravali še napasti žandarmerijsko postajo v Dupljah. Vendar pa so jih zaradi izdaje presenetnih oblašalo 22 borcev, rešilo se jih je 6, ostale pa so ujeli in odpeljali v begunjske zapore, od tam pa v nemška taborišča. Slavnostni govornik na proslavi je bil Milan Pagon, predsednik KK SZDL Naklo, v kulturnem programu pa so sodelovali godba na pihala iz Kranja, moški pevski zbor iz Naklega, učenci OŠ France Prešeren, Simon Jenko in KUD Dobrava Naklo. — Foto: J. Zaplotnik

Rezultati: razred F1-E A – 1. Lakner (Avstrija) 20:8, 2. Burkeljc (DML Ljubljana) 27:6, 3. Harb (Avstrija) 34:3, razred F1-4-500 – 1. Lakner (Avstrija) 21:5, 2. Burkeljc (DML Ljubljana) 31:0, 3. Harb (Avstrija) 33:8, razred F1-V 2,5 – 1. Keohnel (17:9, 2. Paultraxl 19:1, 3. Schmidt (vsi Avstrija) 22:1, 4. Prodan (BMK Ljubljana) 23:4, razred F1-V 5 – 1. Paultraxl 19:7, 2. Schmidt (oba Avstrija) 22:7, 3. Štebej (Brezovica) 26:5, razred F-VI 5 – 1. Paultraxl 16:7, 2. Keohnel 16:9, 3. Schmidt (vsi Avstrija) 17:6, 5. Založnik (DML Ljubljana) 25:0, razred F3-E – 1. Lokovšek (DML Ljubljana – 136 točk, 2. Jendrašić (Zagreb) 119, 3. Cerne (Radovljica) 103 točke, razred F5-V – 1. Lokovšek 133 točk, 2. Klanjšek 132, 3. Prodan (vsi DML Ljubljana) 130 točk.

-dh

Kar dvaintrideset tekmovalcev v sedmih kategorijah je nastopilo na sedmem odprtem slovenskem prvenstvu radijsko vodenih brodarskih modelov, ki ga je na Šobcu organizirala občinska zveza organizacij za tehnično kulturo Radovljica. Ti brodarski modeli so bili prava »paša« za oči gledalcev. Največ zanimanja za te modele so pokazali prav najmlajši.

Tik pred startom je potrebno pregledati še enkrat vse natančno. Brodarski modeli namreč niso poceni. Na vodi hite s precejšnjo hitrostjo, pa tudi karamboli niso redki. Foto – J. Zaplotnik

DEŽURNI NOVINAR

21-860

TEHERAN – Potres, ki je v soboto prizadel območje Horasan v vzhodnem Iranu, je bil katastrofalen. Čeprav se natančnih podatkov, je v tej iranski pokrajini kar dve tretjini od 12.000 prebivalcev mrtvih ali teže ranjenih. Potres je imel v kost sedme stopnje po Richterjevi lestvici.

RAVALPINDI – Novi predsednik Pakistana general Zia ul Hak je komaj v soboto zaprisegel, vendar so njegovi nasprotniki že napovedali odločno kampanjo proti njegovi vladavini.

CAMP DAVID – Medtem, ko so Sadat, Begin in Carter v Camp Davidu dosegli predelek v pogovorih, je jordanški kralj Hussein izjavil, da ne bo sprejel nikakršnega sporazuma, ki bi ga sprejeli manjši potiski v omenjenem ameriškem mestu.

KRANJ – Na gorenskih cestah je bil večeraj gost promet, vendar se je odvijal normalno in brez večjih zastojev. Tudi večjih prometnih nezgod ni bilo. Izvedeli smo tudi, da je bil v Sebenjah manjši požar.

VREME – Vremensolovci napovedujejo tudi za danes pravo poletno vreme, ki bo še podaljšalo turistično sezono ne le na gorenskih, temveč predvsem v obmorskih letoviščih, kjer so kopališča še vedno v sedena.

L. Bogataj

Začetek akcije

Škofja Loka – Občinska zveza telesnokulturnih organizacij pripravlja za vse odrasle občane redno vadbo v okviru akcije »Tek na smučeh za vse«. Začetek akcije bo jutri, 20. septembra, zbirno mesto za občane iz Škofje Loke in okolice je v prostorih TVD Partizan. Namen vadbe je, da krajan pričakajo zimsko sezono pripravljeni.

C. Z.